מבית גילוי דעת
קרוב אליך
עבודת ה' ברוח חסידית
בס"ד
625
ערב שבת פרשת חיי שרה
כ"ו חשוון תשפ"ד

יוסקה הגבאי, זה אנחנו!
אורי צוקר

סודות במערה

הרב מרדכי הלינגר פוגש אנשים לשעה ליד מערת המכפלה ושולח אותם עם שיעורי בית, 4000 שנה אחורה

היום - יום!
התוועדות עם הרב אשר פרקש

בינוני לחמש דקות
תכלס תניא

איך לגרום למציאות להאיר פנים?
רחל שירה אזרד

ברוכה הבאה לעבודת ה'!
הרב יהושע שפירא

לפנות מקום לטוב

שלום חברים. אתם יודעים, הכעס הוא אחד הרגשות המוכרים ביותר בחיי האדם, אבל דווקא משום שהוא מוכר כל כך, לא תמיד אנחנו עוצרים להתבונן במה שהוא מחולל בתוכנו. לפעמים נדמה לנו שהכעס מעניק לנו כוח, שהוא מאפשר לנו להציב גבול, להגן על עצמנו או להשיג את מה שאנחנו רוצים. אלא שפעמים רבות מתברר שהכעס פועל בדיוק בכיוון ההפוך: הוא מחליש אותנו, מצמצם את היכולת שלנו לראות את המציאות בבהירות, מרחיק אותנו מהאנשים הקרובים אלינו ובעיקר מרחיק אותנו מעצמנו.

רבי נחמן מברסלב מרבה לעסוק במידת הכעס בספר המידות, ומדבריו אפשר להבין עד כמה התיקון הזה משמעותי לחיי האדם. "מי ששומר את עצמו מכעס, שונאיו אינם שולטים עליו", הוא כותב, ובהמשך מוסיף כי "על ידי הכעס נתבזה", "הרתחן חייו אינם חיים" ועוד. במקום אחר הוא מציין שמי שמשבר את מידת הכעס זוכה לשם טוב. הדברים הללו אינם רק אזהרות מפני התנהגות שלילית, אלא הזמנה להכיר במחיר שהכעס גובה מאיתנו ולפתח רצון אמיתי להשתחרר ממנו.

חשוב להדגיש שאין הכוונה להדחיק את הכעס או להתעלם ממה שאנחנו מרגישים. אדם יכול לכאוב, להיפגע, להציב גבולות ולבקש שינוי, מבלי לתת לכעס לנהל אותו. הכעס מעניק לעיתים תחושה מדומה של שליטה, אבל דווקא כשהוא משתלט עלינו אנחנו מאבדים את החופש לבחור כיצד להגיב. לכן, תחילת התיקון היא לא להילחם בעצמנו, אלא ללמוד להתבונן בכעס מבחוץ.

כאן אפשר להיעזר באחד היסודות המרכזיים בלימוד ימימה: כאשר אדם מזהה תכונה מסוימת שנמצאת בו ומביא אותה להתייצב מולו, ולא בתוכו, מתחיל להיווצר מרחב של הבנה ותיקון. יש הבדל גדול בין לומר "אני אדם כעסן" לבין לומר "יש בי מידת כעס". במשפט הראשון הכעס הופך לזהות שלי, ואילו במשפט השני הוא תכונה שקיימת בי, אבל אינה מגדירה את המהות שלי. אני אינני הכעס, כשם שאינני העצלות, העצבות או הדחיינות. ברגע שאני מסוגל לראות את הכעס מולי, נוצר מרחק קטן ביני לבינו, ובמרחק הזה מתחילה הבחירה.

להסכים להקשיב

אלא שכמו בכל תהליך של שינוי, לא תמיד מצליחים מיד. אדם יכול ללמוד, להתעורר, לקבל על עצמו החלטה טובה, ולמחרת למצוא את עצמו שוב מגיב בכעס. דווקא כאן נדרשת עבודת נפש חשובה: לא להתפעל מהנפילות ולא להפוך אותן לסיבה לייאוש. חז"ל אומרים: "האומר אחטא ואשוב, אחטא ואשוב, אין מספיקין בידו לעשות תשובה". לצד הפירוש הפשוט של הדברים, אפשר לראות בהם גם קריאה עמוקה שלא לוותר מראש על האפשרות לתקן. רבי נחמן ניסח זאת בבהירות: "אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן". גם אם אדם נכשל שוב ושוב, אין פירוש הדבר שהוא איבד את יכולתו להשתנות. הזכות להתחיל מחדש נשארת פתוחה בפניו.

לעיתים הכעס שאנחנו מפנים כלפי אחרים קשור דווקא למשהו שלא קיבל מענה בתוכנו. ימימה מפנה את תשומת הלב אל הילד הפנימי, אל אותו חלק באדם שזקוק להקשבה, לקבלה ולאהבה. אדם שגדל בסביבה שבה טעויות התקבלו בכעס ובביקורת עלול להמשיך להתייחס לעצמו באותה דרך גם שנים רבות לאחר מכן. כאשר הוא טועה, הוא ממהר להאשים את עצמו, וכאשר מישהו אחר אינו מתנהל כפי שציפה, הוא מגיב מתוך אותו מקום פגוע.

התיקון מתחיל בהסכמה להקשיב לאותו חלק פנימי. במקום לכעוס על עצמנו בגלל טעות, אפשר לעצור ולשאול: מה אני צריך עכשיו? מה מבקש החלק הפגוע שבתוכי? האם אני זקוק למנוחה, לעידוד, להבנה או פשוט לכך שמישהו יקשיב לי? אין פירוש הדבר לפטור את עצמנו מאחריות, אלא ללמוד לקחת אחריות מתוך אהבה ולא מתוך דחייה. אדם זקוק לחוויה בסיסית של קבלה, לתחושה שיש לו מקום גם כשהוא טועה, ושאהבתו לעצמו אינה מותנית בהצלחותיו.

כדי להגיע למקום הזה, כדאי ללמוד לחזור אל הגוף ואל הרגע הנוכחי. לשאול את עצמנו מה קורה לי עכשיו בגוף, איזה רגש מתעורר בי ואיזו מחשבה מלווה אותו. הגוף הוא מעין עוגן שמחזיר אותנו אל המציאות, במקום להיסחף אחר סערת הרגשות. כשאנחנו מזהים את הכעס בשלב מוקדם, לפני שהוא הופך לתגובה אוטומטית, אנחנו יכולים לבחור שלא לתת לו לנהל את המפגש עם האדם שמולנו.

אחת ההזדמנויות המשמעותיות לתיקון מופיעה דווקא במפגש עם הזולת. כשמישהו מטיח בנו האשמה, התגובה הטבעית היא להתגונן ולהחזיר תשובה מתוך עלבון. אבל אפשר לעצור לרגע ולשאול שאלה אחרת: למה האדם הזה זקוק עכשיו? מה הוא באמת מבקש ממני? אולי מאחורי הדברים הקשים מסתתר צורך שלא הצליח לבטא בצורה נכונה. אין הכוונה להסכים לכל אמירה או לוותר על הגבולות שלנו, אלא להקשיב מתוך מקום שאינו עסוק רק בהגנה עצמית. ימימה מכנה זאת מתן תשובה מדויקת – תשובה שאינה יוצאת מתוך קטנות מוחין וסערת רגשות, אלא מתוך הכרה במהות של האדם שמולנו.

> במקום לכעוס על עצמנו בגלל טעות, אפשר לעצור ולשאול: מה אני צריך עכשיו? מה מבקש החלק הפגוע שבתוכי? האם אני זקוק למנוחה, לעידוד, להבנה או פשוט לכך שמישהו יקשיב לי?

כשהלב פתוח, התשובה שלנו משתנה, ולעיתים קרובות גם התגובה של הזולת משתנה בעקבותיה. אדם שמרגיש שרואים אותו ושמקשיבים לו, יכול להירגע ולהיפתח. הקרבה שלנו לטוב הפנימי מאפשרת גם לאחרים להתקרב אל הטוב שבהם. כך נוצרת תנועה של נתינה שאינה מסתיימת במעשה חד־פעמי, אלא הולכת ומתרחבת.

לנשום ולבחור

רבי נחמן מוסיף ומגלה קשר עמוק בין מידת הכעס לבין השפע בחייו של האדם. בליקוטי מוהר"ן הוא מלמד שמידת הכעס עלולה לפגוע בממון, משום ששורש הכעס ושורש השפע קשורים זה בזה. כאשר יורד לאדם שפע, עלולה להתעורר בו גם מידת הכעס, והעבודה היא שלא לתת לה לפגום בכלים שנוצרו לקבלת השפע. אפשר לראות בכך לא רק אזהרה מפני הפסד חומרי, אלא הבנה עמוקה יותר: אדם שכועס חי מתוך צמצום, ואילו אדם שמצליח לתקן את הכעס מכין בתוכו כלים רחבים יותר לקבלה, לנתינה ולברכה.

בסופו של דבר, ההפך מכעס אינו רק סבלנות, אלא קבלה עצמית ואמונה. אמונה בכך שגם מה שלא מתנהל כפי שרצינו אינו בהכרח חסר משמעות, ושגם מתוך מצבים מורכבים אפשר לצמוח. לא כל דבר אנחנו יכולים לשנות, אבל תמיד יש לנו אפשרות לבחור כיצד להתייחס אליו ומה לבנות ממנו. מה שנראה תחילה כנתון, כעובדה או כקושי שנכפה עלינו, יכול להפוך לניתן – משהו שניתן לנו לצורך התפתחותנו.

לחיים חברים! העבודה על הכעס אינה מסתיימת בהחלטה אחת, וגם לא בשיעור מעורר השראה. היא מתרחשת בכל פעם שאנחנו מזהים את הרגע שבו הכעס מבקש להשתלט, עוצרים, נושמים ובוחרים מחדש. לא להחמיר עם עצמנו כשאנחנו טועים, לא לדחות את עצמנו בגלל נפילה, ולא לוותר על האפשרות להתקרב לטוב שבנו. ככל שאנחנו מתקרבים לעצמנו מתוך אהבה וקבלה, כך הנשימה מתרחבת, הלב נפתח והנשמה מקבלת יותר מקום להתגלות. וכשיש יותר מקום לטוב שבתוכנו, יש גם יותר מקום לאהבת הזולת ולאהבת השם. לחיים לחיים.

בס"ד

אורות ישראל
מכללה אקדמית לחינוך
מייסודן של מכללת מורשת יעקב רחובות
ומכללת אורות ישראל אלקנה

ללמוד וללמד

M.Ed. הזדמנות אחרונה ללימודי תואר שני

עוד השנה!

מלגות לימודים מוגדלות** עד:

₪11,000

שנה אחת בקמפוס*

ניהול וארגון מערכות חינוך:
גברים: יום א' 16:00-22:15
נשים: יום ג' בוקר 9:00-15:20 / ערב 16:00-22:15

ייעוץ חינוכי:
גברים: יום א' 16:00-22:15
נשים: יום ב' 16:00-22:15

- שליחות חינוכית משמעותית
- הכשרה מקצועית איכותית
- סביבת לימודים תומכת
- מגוון מלגות ייחודיות
- אווירה תורנית
- שילוב למידה היברידית ומקוונת

מילואימניקים, אוהבים אתכם!
הטבה למשרתי מילואים: מלגה על סך 4,000 ש"ח למשרתים מעל 60 יום בשנת 2026**, בנוסף למתווה הקלות מיוחד לזכאים.

הטבה ייחודית

נרשמים לתואר שני ומקבלים קורס רכז מדידה והערכה בית ספרית **מתנה**

אקדמיה תורנית מובילה

חפשו בגוגל: תואר ב"אורות ישראל"

רח' הרב צבי שטיינמן 3, רחובות | 1-800-500-210 | harshama@orot.ac.il
תואר ראשון: 052-4004545, תואר שני: 052-5001313

מכללת אורות ישראל מקום ראשון בסקר שביעות רצון של התאחדות הסטודנטים***

*הלימודים יתפרסו על פני 3 סמסטרים בקמפוס (ייעוץ חינוכי - סמסטר רביעי). **מלגות לימודים מוגדלות: מלגה בגובה 4,000 למי שאינו זכאי להחזרים ממשרד החינוך, מלגה בגובה 4,000 למילואימנקים ששירתו לפחות 60 יום בשנת 2026, מלגה בגובה 3,000 לבוגרי ובוגרות המכללה. בכפוף לתקנון. ***במוסדות האקדמיים במגזר הדתי בישראל, בהיערכותם ללימוד מרחוק ובחווית הלימוד בימי הקורונה, על פי סקר מיוחד של התאחדות הסטודנטים באמצעות "מאגר מוחות" 2020. פתיחת התוכנית מותנית במספר הנרשמים. חלק מהלימודים מתקיימים בימים מרוכזים. טל"ח.

מכללת אורות ישראל
קמפוס מורשת יעקב רחובות

בית הספר המוביל ללימודי תואר שני

שִׁירִים אֶאֱרֹג

הרב יהושע אודרברג

מה עניינה של 'חברון'?
מדוע נקראת המערה 'מכפלה'?
מה החידוש של אברהם
בהסתלקותה של שרה?

כְּפוּל אֵין סוֹף

הַתְּמוּנָה הַגְּדוֹלָה
הַמִּתְחַדֶּשֶׁת אֵצֶל הַגְּבִירָה
כְּפוּלָה הִיא
לֹא רַק בָּאָרֶץ
כִּי גַּם בַּשָּׁמַיִם יְסוֹדָהּ

מַכְפֵּלָה
וְהִיא מִשְׁכָּן לְזוּגוֹת אַרְבָּעָה
מַכְפֵּלָה
וְהִיא מִשְׁכָּן לְסוֹד
הַהַמְשָׁכָה

לָכֵן יְבַקֵּשׁ הַ'חָבֵר הַנֶּאֱה',
הָאָב
לְהֵאָחֵז בְּמַבָּט כּוֹלֵל
לֹא רַק בָּעַכְשָׁו
אֶחָזָה לְזוֹ שֶׁבְּגוּפָהּ
הִסְתַּלְּקָה
אַךְ אֲחָזָה הִיא, כְּפוּלָה
בַּחֶדֶר וּבָעֲלִיָּה

hauser110@gmail.com

אַתְּ עָלִית

עדה האוזר

בית מדרש 'באתי לגני', גוש עציון

מחיה מתים

כשאברהם אבינו נכנס למערת המכפלה כדי לקבור את שרה, הוא רואה את אדם וחוה כשפניהם מלאות בושה, כך מספרים חז"ל. הם מתביישים על כך שהביאו מיתה לעולם, שבגלל מעשיהם סובלת האנושות ממציאות של מוות.

מה שכעת מתגלה, שכל השנים שעברו מאז נחו על משכבם, הם לא באמת נחו. הם היו מיוסרים מאד על האבדון שהביאו על העולם.

הם כל כך מתביישים ומצטערים, שהדבר נוגע לליבו של אברהם, והוא אומר להם: "הֲרֵינִי מְזֻמָּן לְפָנֶיךָ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עֲבוּרְךָ שֶׁלֹּא תִתְבַּיֵּשׁ לְפָנָיו לְעוֹלָמִים". אברהם, כמו שהוא מוכר לנו עד עתה, כנוטל אחריות על העולם, נרתם גם כעת להצלת כבודם של אבותיו, להרגעת נפשם שתוכל לנוח בשלום על משכבה. ואכן אדם וחוה "הִתְיַשְּׁבוּ בִּמְקוֹמָם כָּרָאוּי".

השפת אמת, בדבריו המתוקים, מתאר את התיקון שעשה אברהם, כתיקון החיים שבתוך המוות.

אברהם אבינו מביא לעולם את תחיית המתים. תחיית המתים היא לא רק העובדה הפשוטה שאחרי המוות יגיעו חיים. תחיית המתים היא ההבנה שגם כעת, בתוך מצב של מוות, ייתכנו חיים. שגם במצב של אבדון אפשר למצוא נקודת חיים.

אברהם אבינו שהביא לאנושות את האמונה, כעת בעקבות המפגש עם אדם וחוה, מביא לעולם עוד עומק של אמונה. הוא מלמד אותנו שהאדם בעצמו, בכוח אמונתו, יכול להחיות מצבים של מוות. יכול להפיח חיים בתוך הייאוש וחוסר התקווה. אדם יכול, בכוח אמונתו, לחפש נקודת חיים הבוערת במציאות, גם במקומות הנראים חשוכים ואבודים. נקודה של חיים שתהיה עוגן קטן של חיים עבורנו בתוך ערפל של חשכה.

ואכן זוכה אברהם והתורה מתארת אותו: "וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים". הוא בא עם כל הימים שלו, מביא את כולם איתו, כל יום עם נקודת החיים שלו.

בכל יום היה אברהם שם אל ליבו ללקט את כל ניצוצות אותו היום. הוא לא הניח להם להישכח ממנו, הם היו חשובים מדי, מכדי שיוטלו בצידי חייו. כל הארה שהייתה לו, היה דבק בה. כל התפעלות, היה אוסף אליו, מכניסה בשק אוצרות ימיו. כל הבנה שהבין, נשארה חרותה בעצמותיו. כל חכמה שקיבל, נהפכה לבוש לנשמתו. זכה אברהם לתקן לא רק את החיים שבמוות, אלא את החיים שבחיים.

ב"ה

ספרי
אור החיים
מרכז הספר היהודי הגדול בעולם

מגז עדין

יריד נפש

יריד ספרי החסידות של צמאה

בניני האומה ירושלים | י"ד-כ"א כסלו

גברים
- יום חמישי ט"ז כסלו 26/11 11:00-02:00
- מוצאי שבת י"ח כסלו 28/11 20:00-02:00
- יום ראשון י"ט כסלו 29/11 11:00-01:00
- יום שלישי כ"א כסלו 1/12 11:00-23:00

נשים
- יום שלישי י"ד כסלו 24/11 16:00-01:00
- יום רביעי ט"ו כסלו 25/11 16:00-01:00
- יום שני כ' כסלו 30/11 16:00-01:00

לכל המבצעים והספרים: sifreiorhachaim.co.il | **לקטלוג:** or1800350036@gmail.com

יריד החסידות
חפארת משה – נר אברהם יצחק

כלס תניא

ניצוצות מחשבה מתוך הפודקאסט **מדברים תניא** מבית

הרב משה שילת:

ללכת על חומה גבוהה

להיות בינוני זה אתגר קשה מאוד. עם זאת, יש הטועים לחשוב שמדובר במצב של הכול או כלום. זה אמנם נכון שהבינוני דורש שלמות, אבל תמיד אפשר לחזור בתשובה ולהפוך לבינוני מאותו רגע ואילך. גם אם נפלת, אתה יכול לקום ולשוב למדרגת הבינוני. האדמו״ר הזקן, שיצר כאן ספר המיועד לבינוניים, מתכוון לומר לנו כל בוקר מחדש: קום ותהיה בינוני. גם אם אתמול היית רשע, קום הבוקר ותהיה בינוני. זה האל״ף־בי״ת של התניא ושל המסר שלנו לחיים. אין ייאוש מאף אדם ובאף מצב.

תארו לעצמכם אדם המטפס על חומה גבוהה ודקה. הוא יודע היטב היכן הוא נמצא, מודע לחלוטין למעשיו ונזהר מאוד לא ליפול. האם ייתכן שייפול? זהו בדיוק הבינוני. התשובה היא שכן, בהחלט ייתכן שתתרחש נפילה. ואם הוא נופל – זוהי נפילה כואבת ומשמעותית. חלילה, מה עלול לקרות לאדם שצונח מחומה כה גבוהה? הנפילה היא מוחשית ואמיתית. אבל כשהוא יקום ויטפס עליה שוב, האם הניסיון השני יהיה אמיתי או לא? הוא בוחר לעלות בחזרה על החומה. מבחינתו, האפשרות ליפול היא אסון שאין לקבל אותו, סכנה מוחשית לשבירת יד או רגל. האם בכל זאת ייתכן שייפול? כן, יכול להיות. וכאשר זה קורה, מדובר בנפילה של ממש.

בתניא נאמר שיש להבין לעומק את הביטוי ״רשעים מלאים חרטות״. במבט ראשון אפשר לתהות: אם אתה מלא חרטות, למה אתה מוגדר רשע? הרי התחרטת וחזרת בתשובה. התשובה היא שהרשעים אינם מלאים בתשובה אלא בחרטות. בלשון ימינו הם ׳מלאים מצפונים׳. יש להם ייסורי מצפון, אבל זה לא גורם להם לקום, להיעמד שוב על החומה ולבחור בקבלת עול מלכות שמיים מלאה מתוך החלטה של מאה אחוז שאינם מוכנים ליפול. הרשע המלא בחרטות ממשיך לעשות ככל העולה על רוחו. הוא רוצה קצת קדושה וקצת מהעולם הזה, ועלול ליפול גם בדברים אסורים. זוהי הגדרתו של הרשע, גם אם ייתכן שרוב מעשיו הם מצוות.

מצב תודעתי רציני

אם כך, למה מתכוון התניא כשהוא כותב שהבינוני ״לא עבר ולא יעבור עבירה מימיו״? אין הכוונה שמי שכבר חטא אינו יכול להיות בינוני. הרבי מלובביץ׳ מסביר שהמשמעות היא שהאדם חזר בתשובה ברמה כה עמוקה, שבתודעה שלו הוא רחוק לחלוטין מהרע; מבחינתו, הרע מעולם לא היה קיים וגם לעולם לא יהיה. מדובר במצב תודעתי, אבל כזה שהוא רציני ומחייב.

חשוב להוסיף שהחלוקה בין הדמויות המדוברות בתניא אינה מסתכמת באפשרויות של רשע, צדיק או בינוני באופן מוחלט. אומנם זה נכון שבסופו של דבר קיימת הגדרה שקובעת את מעמדך – הגדרה שעשויה אפילו להשתנות בין היום למחר – אבל בתוך המסגרת הזו קיים מרחב התפתחות רחב. גם כשהגעת למדרגת הבינוני, והלוואי שנגיע לכך, ישנם תחומים שבהם תוכל לעבוד על עצמך עד שתגיע למדרגת צדיק, כלומר מצב שבו לא יהיה לך יצר הרע כלל כלפי אותם דברים. הרי כולנו יודעים שישנם מעשים רבים שאינם מעוררים בנו כל פיתוי. רוב האנשים הדתיים שאני מכיר לא חשים יצר הרע להדליק אור בשבת; זה פשוט מחוץ לתחום התאוות והיצרים שלהם. לכן המטרה היא להכניס עוד ועוד תחומים לאותו אזור שבו אתה מתנהג ממש כמו צדיק.

באותה מידה, גם מי שנמצא במדרגת רשע – ורבים מאיתנו מוצאים את עצמם שם לא פעם – יכול להכניס כמה שיותר דברים לתחום הבינוני. מיהו אותו בינוני? אדם שיש לו יצר הרע והוא שרוי במלחמה פנימית, אבל אינו נופל. לכן גם אם אנו חווים נפילות, עלינו לשרטט קווים אדומים ברורים בתחומים שבהם לא ניפול בשום אופן. למשל: אולי אכשל ב׳אבק לשון הרע׳, אבל לא אדבר לשון הרע של ממש. כל אחד מאיתנו יכול לשאוב השראה מהתניא ולהבין שהמציאות אינה מתמצה בתוויות נוקשות. מכל מקום שבו אתה נמצא, נסה לטפס לדרגה גבוהה יותר, ולו באופן חלקי. והקדוש ברוך הוא בהחלט מכיר בחלקי; לא הכול בחיים הוא שחור או לבן.

הרב אמחיה אבן ישראל:

כוחה של אמונה

האמירה המרכזית של ספר התניא היא שכל אחד יכול להיות בינוני. למעשה, האדמו״ר הזקן אומר לנו: אני מאמין בך, אתה מסוגל להיות בינוני. כשאנחנו מבינים את משמעות המושג, זה עלול להישמע לנו רחוק ומנותק. אדם שואל את עצמו איפה אני ואיפה הבינוני? הרי הדרך לשם עוד כל כך ארוכה ומייגעת. מול הספקות הללו, האדמו״ר הזקן פוסק נחרצות שכל אחד יכול. אתה אדם בעל יכולות מופלאות, המסוגל להגיע לשליטה עצמית מלאה, וזהו כוח יוצא מן הכלל. הרי לא כל אחד מאמין בנו בצורה עמוקה כל כך.

ועדיין, כאשר אנו מהרהרים בדמותו של הבינוני ואומרים לעצמנו שזהו אומנם הרף הגבוה שאליו אנו שואפים, אבל הדרך האישית שלנו עדיין ארוכה מאוד, עולה החשש שמא לעולם לא נגיע ליעד. או שאולי נאמר לעצמנו שלא נהיה שם בזמן הקרוב. אם כן, מה אנחנו אמורים לעשות עם כל מה שכתוב בספר התניא? היכן בדיוק נמצא החיבור האישי שלנו אל הדמות המופלאה של הבינוני, אם אנחנו עדיין לא שם, או מרגישים רחוקים ממנה שנות אור?

התשובה לכך היא שאי אפשר לייפות את המציאות: הבינוני של התניא הוא אכן אדם השולט במאה אחוז במחשבה, בדיבור ובמעשה. עם זאת, אנחנו יכולים לקחת את היכולות והאיכויות שלו וליישם אותן בחיינו באופן יחסי, לפרקים ולרגעים קצרים. אני בהחלט יכול להיות בינוני במשך חמש דקות ביום.

מוח שליט על הלב

אם יש לי אתגר רציני לקום בבוקר לתפילה, או קושי באופן שבו אני מתייחס לאנשים הקרובים אליי ומדבר עליהם, ואני מצליח לשלוט בכך במשך עשר דקות – לא עשרים וארבע שעות, אלא רק עשר דקות מהיום שלי – הרי שבאותו פרק זמן אני בינוני במובן מסוים. אני מאמץ את העיקרון המרכזי של הבינוני לפי האדמו״ר הזקן: מוח שליט על הלב. ההבנה, התפיסה והראייה שלי הן אלה שמכוונות את הרגש ואת המעשים, ואני מיישם את השליטה הזו לפחות לכמה דקות ביום.

ברגע שאני פועל כך, הרי שכבר עליתי על נתיב הבינוני. מכאן והלאה המשימה היא רק, ואולי במירכאות, ׳להגדיל טווחים׳ – לעשות את זה לעיתים תכופות יותר, וליישם את השליטה הזו בעוד תחומים ובעוד מישורים בחיינו. אבל הבסיס לכול הוא אותה יכולת יסודית שבה אני מסוגל לומר לעצמי: אמנם מתחשק לי, אבל איני עושה זאת. למרות שאני נוטה לכך או חושב כך או אחרת, אני בוחר בסופו של דבר לעשות את רצונו של הקדוש ברוך הוא. גם אם עמדנו בכך רק חמש דקות ביום, אנחנו כבר צועדים בבטחה על מסלולו של הבינוני.

ב"ה

לקראת יריד החסידות
החדשים שך
מעיינותיך
נשמתא דאורייתא - ביאורי חסידות לש"ס
מגילה / מועד קטן / חגיגה
צדיק יסוד עולם
תולדות חייו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ
לקוטי תורה ויקרא
עם ביאור
הרב עדין אבן־ישראל
מגיד דבריו ליעקב המבואר
חלק ב'
אוצר ספר הערכים
אהבת השם | אור אין סוף
אור וחיות נפשנו
חלק ב
הרב מענדל וכטר
תניא בפיך ובלבבך
ביאור חדש לתניא מבית 'לב לדעת' בעריכת הרב דב ליברמן
לתקן עולם
מסע ל־50 בתי חב"ד ברחבי העולם
חזון למועד
הרב יחזקאל סופר
לב חדש
שיחות עם אישים במעלת לימוד תורת החסידות
מעשה בפרד"ס
רעיונות לפרשת שבוע ולמועדים
מאת הרב לוי יצחק אפשטיין
שערי לוי יצחק
ביאור ללקוטי לוי יצחק על התניא
מאת הרב יצחק גינזבורג / חלק א

יריד החסידות
תפארת משה
נר אברהם יצחק

אלה ועוד 1,000 ספרים
מחכים לכם ביריד ספרי החסידות בבנייני האומה

ספרי אור החיים
מרכז הספר היהודי הגדול בעולם

אורי צוקר
פּוֹיקֶה
orizucker1@gmail.com

השבועה של יוסקה

מה הקשר?
זה לא בית כנסת פה,
זו ארוחת צהריים.

•

תכירו את יוסקה

יוסקה הוא הגבאי המיתולוגי של בית הכנסת 'אנחנו חייבים'.

שימו לב לשפם העבות, צרור המפתחות האימתני שמושך לו את המכנסיים בצד ימין (יודעי דבר אומרים שגם בַּפּוּר בדימונה אם מישהו נתקע מחוץ לדלת הוא מתקשר ליוסקה), ה־ר' המתגלגלת, הכיפה שמונחת על הרעמה שראתה ספר פעם אחרונה לכבוד לידת הבן הראשון שלו (היום הוא כבר סבא לעשרה נכדים בלי עין הרע), סיכת הראש המיתולוגית שמוחלפת פעם בפסח, והמבט יודע־כל בעיניים.

אם עוד לא פגשתם אותו אתם שייכים לקבוצה קטנה של אנשים שחמקו לו מתחת הרדאר. אבל זה לא משנה כל כך, כי כשתפגשו אותו (לא אם תפגשו, כשתפגשו) הוא ישלח אתכם בחזרה עם ספר שלם של אנשים למסור להם ד"ש, החל מאבא ואמא וכלה במורה לציור מכיתה א'.

המבינים יודעים שמי שמנהל את המדינה באמת זה יוסקה. תקיפה באירן? יוסקה. רפורמה משפטית? יוסקה. יחסי ישראל־ארה"ב? יוסקה.

בגדול אם אתם צריכים פרוטקציה במשרד ממשלתי, מוסד חינוכי, מרכז רפואי (חס ושלום) וכל עזרה אחרת – יוסקה הוא הכתובת.

•

עכשיו אתם בטח חושבים לעצמכם שיוסקה בטח עובד באיזו עבודה חשובה וסודית, או שאולי הוא היה קצין בכיר בצבא.

טעות!

יוסקה עשה הֶסְדֵּר כמו כולם, ומאז כבר שנים שהוא עובד במשרד מאובק של משהו לא כל כך ברור. אז מאיפה הוא מכיר את כולם? תסמכו עליו, הוא מכיר.

•

אבל הגאווה האמיתית של יוסקה היא בית הכנסת 'חייבים אנחנו'.

שום דבר לא יכול לגרום לעיניים של יוסקה להידלק כמו הרינג טוב ומשולש קוגל ירושלמי חריף בדיוק במידה הנכונה. השמועות אומרות שתקופה ארוכה הוא עשה תענית הרינג, שלוש ארוחות ביום הוא אכל רק הרינג עם קרקרים עד שהוא זכה לגילוי עורו של לויתן.

אם אתם מחפשים זמן טוב לתפוס את יוסקה, תגיעו לקידוש בשבת בבוקר. אחרי צלחת הרינג, חבילת קרקרים, שני משולשי קוגל עם מלפפון חמוץ, כוסית ויסקי ומלא סיפורי גבורה, כשהשפם שלו מלא בפירורים של קרקר, זה הזמן המושלם לדבר איתו.

•

כל יום יוסקה מגיע ראשון לבית הכנסת ויוצא אחרון, גם בשחרית וגם במנחה־ערבית.

עד כאן זה נשמע סביר, גבאי סטנדרטי. אבל יוסקה לא מגיע חמש דקות לפני כולם ויוצא חמש דקות אחרי כולם. הוא מגיע לפני כולם בפער ויוצא אחרי כולם בפער.

כשהחבר'ה שאלו אותו מה הוא עושה שם כל כך הרבה זמן לבד יוסקה שמר על זכות השתיקה, וזה כבר היה מוזר ממש, הרי יוסקה לא סוגר את הפה אף פעם, גם לא כשהוא אוכל.

בסוף עזבו אותו בשקט. לא באמת בשקט. אמנם הפסיקו לשאול אותו מה הוא עושה שם, אבל מאז הבדיחה הקבועה על חשבונו של

יוסקה היא שהוא מחסל בחשאי את מאגר ההרינג.
ליוסקה זה לא מזיז. שיצחקו.

•

את הסוד הגדול של יוסקה הוא לא מגלה לאף אחד.
כבר מזמן יוסקה הבין את מה שכולם חושבים אבל לא אומרים – ה׳ הוא טוב לבית הכנסת אבל לא לחיים האמיתיים.
כל הדיבורים האלה מהישיבה ומהסניף על ׳תורת חיים׳ טובים לסמינריונים ושיעורי חברה, אבל הם פשוט לא אמיתיים. מה האמת? האמת היא שעם ה׳ צריך להסתדר. יוסקה הוא יהודי טוב: מגיע לשלוש תפילות במנין, משתתף בדף יומי, נותן צדקה, משתדל לא לעשות הרבה עבירות וזהו.
חוץ מזה כל השאר זה החיים שלו, והם לא קשורים לה׳. את הכסף הוא מביא הביתה, את הילדים הוא חינך ואף אחד לא צריך להיכנס לו לצלחת, גם לא הבורא, במחילה.
אבל יוסקה הרי לא טיפש, ודי מהר הוא שאל את עצמו מה ה׳ עושה כל השעות האלו שכולם בעבודה או בבית. התשובה הכי סבירה הייתה שהוא נשאר בארון הקודש עם ספרי התורה היקרים שלו.
ברגע שהוא קלט את זה השלבים הבאים היו ברורים. כל בוקר יוסקה הגיע ראשון כדי לפתוח את הסורגים של ארון הקודש עד סוף התפילה, ונשאר אחרון כדי להיפרד מה׳ ולסגור בחזרה את הסורגים. אותו דבר הוא עשה במנחה־ערבית.
כדי שאף אחד לא ידע מה הוא עושה הוא הגיע ממש מוקדם ויצא מאוד מאוחר.
ככה הכי טוב.

•

כמה אומלל יוסקה. כמה אומללים אנחנו.
כל יהודי קיבל מה׳ יתברך בהלוואה זמן לחיות. את ההלוואה אנחנו מחזירים דקה אחרי דקה שעה אחרי שעה, כשכל השעות צריכות להיות קודש לה׳. אין רגע בחיים שלא שייך לה׳ יתברך, ואין משהו שאנחנו עושים שלא מגיע ממנו.
אלא שיש מישהו שעובד עלינו ומספר לנו שהחוב שלנו לא כזה גדול, מספיק לסגור את הפינה עם ה׳ יתברך בקטנה וכל השאר לא ממש קשור אליו. משהו בסגנון: התפללת? כל השאר בונוס.
בקיצור, כולנו יוסקה.

•

אבל ה׳ יתברך לא מתייאש מאיתנו. הוא משביע אותנו.
מה הקשר שבועה?
כשמישהו מודה רק בחלק מהחוב שלו הוא צריך להישבע כשהוא מחזיק ספר תורה או לפחות תפילין, כמו שאברהם ביקש מאליעזר להחזיק חפץ של מצווה בזמן השבועה, וצדיקים לימדו אותנו ששבועה היא גם נתינת כוח.
כשאנחנו שוכחים כמה חוב יש לנו לה׳ יתברך, הוא משביע אותנו ושולח לנו רמזים כדי לסדר לנו את הראש בחזרה, שנזכור שבאמת הכל ממנו ושלו.
בשביל השבועה הזו צריך ספר תורה ביד – ללמוד תורה והרבה, כדי להכניס את ה׳ יתברך לכל פינה בחיים שלנו. אבל אפילו אם אין לנו אפשרות לשקוע בתורה, אנחנו נדרשים לפחות להחזיק תפילין – להתחיל את היום עם קבלת החלטה חזקה וברורה שאני מוכן להיות עבד של ה׳, מה שנותן לנו כוח לעבודה של כל היום.
העיקר שלא נהיה יוסקה.

להניף את דגל המקדש

סיבוב שערים
עם אהרן רצאל
ראש חודש כסלו
יום שני, כ"ט במרחשון
לע"נ ר' גרשון סלומון ז"ל מדורשי ציון
מייסד תנועת נאמני הר הבית

18:30 התכנסות ברחבת הכותל 19:00 יציאה לסיבוב שערים
WWW.SIVUVSHEARIM.CO.IL

הרב יהושע מילר
מחשבות לפרשת השבוע
מתורת הבעש"ט

גלה את עצמך

יצחק אבינו הוא 'בן הרב' הראשון. להיות בן של רב מגיע עם הרבה יתרונות – זה להיוולד לתוך בית בו כבר יש שפה של תורה; השאיפה לצמוח בקודש היא משהו שמדובר עליה בפירוש; זה להיות עד לעשייה רבה עם אפשרות זמינה להיות שותף לעשייה הזאת. במקרה של יצחק אבינו זה עוד יותר קיצוני – בדור בו כל העולם היה אלילי, יצחק גדל במרחב אמוני סטרילי, בו האמונה בא־ל אחד ובמוסריות אבסולוטית הן הדבר היחיד שהכיר, והוריו שילמו מחיר כבד כדי לשמור על הסטריליות הזאת בגירוש ישמעאל.

'להיות יצחק' גם מגיע עם אתגרים – הוא שונה מהסביבה החיצונית ולא בגלל בחירה שלו. הגיוני שגם היה עליו עול של ציפייה שהוא יהיה זה שימשיך את דרכו של אביו, ויישא אל עבר העתיד את כל ההבטחות והתוכניות שה' רקם למען האנושות. עול שיכול להיות קצת כבד לנער. זה יכול גם לטשטש את הזהות הרוחנית שלו – האם כל עניינו של יצחק הוא להיות המשך של אביו? לחפור את אותן הבארות? להשתמש באותן השיטות? בגדול להיות הקרבן שאברהם נצטווה להקריב?

הבעל שם טוב הקדוש מבהיר שיצחק, וכן גם יעקב, לא נועדו להיות המשך עיוור של אברהם. אלא האתגר שלהם היה להפנים את הדרך העקרונית של הליכה יד ביד עם ה', רק באופן שאישיותם תעצב באופן עצמאי:

"אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק". פירש הבעל שם טוב, דלכך אנו אומרים 'אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב'. ואין אנו אומרים אלהי אברהם יצחק ויעקב. להורות שאל יסמוך האדם על חקירת ועבודת אביו. וכן יצחק ויעקב לא סמכו עצמם על חקירת ועבודת אברהם אבינו, רק חקרו בעצמם אחדות הבורא ועבודתו, לכן אנו אומרים 'אלהי' בכל אחד ואחד.

מסתבר שכדי להמשיך לפלס את הדרך שאברהם חנך, יש משהו יותר טוב מהתבטלות, או מחזרה עיוורת על אותם המעשים. יש אפשרות של עיבוי של הדרך. להמשיך ללכת בדרך, אבל באופנים אחרים, בהרחבה של הדרך. ה' ברא לאברהם נשמה ייחודית שייעודה הייתה להתחיל לקרוא בשם ה' – א־ל עולם. להמציא מחדש זיכרון שיש א־ל אחד שהוא השורש של כל בריה וכל אדם. להמציא מושג של חסד, שרכוש או יכולות שיש לי נועדו גם לעשות טוב למישהו אחר, כי גם מישהו אחר נברא על ידי אותו הא־ל. אברהם האכיל את באי אוהלו, ובתגובה לפליאה שלהם על כך שמישהו יעניק להם משהו שלא שייך להם, הוא עורר אותם לברך, לזכור שבעומק הכל מגיע מאת אותו הא־ל האחד, שגם הם יכולים להעניק לאחרים ובכך לזכור שכולם ברואי ה'.

יצחק נולד לתוך כל זה. לתוך החסד, העשייה, האירוח. לתוך היציאה החוצה, העשייה למען האחר, הרעש, הבלגאן, האפייה החפוזה, הריצה לקראת האורחים, שטיפות הכלים וטאטוא רצפת האוהל אחרי עוד יום של אורחים סקרנים ונפשות שנעשו. והנשמה שלו אחרת. מכירה שכל דברי אביו אברהם כנים ושהדרך שלו ישרה. אבל יש להם אצלו תהודה שונה.

...הנה ידוע שהאבות הם חג"ת [חסד גבורה תפארת]. שאברהם היה מדתו חסד, שהיה גומל חסד ואוהב את הבריות ומקרבן לאמונת השם יתברך ולעבודתו, כי מדת חסד הוא אהבה כידוע. ומתוך שהיה דבוק במדה זאת מאוד, הכיר והשיג את בורא שיש מנהיג ואלוהי בעולם. והנה יצחק הגם שקיבל ולמד מאברהם אביו שיש אלוהי בעולם, עם כל זה רצה לידע להשיג מעצמו ידיעת הבורא, כמו שאמר הכתוב (דברי הימים א כ"ח:ט') "דע את אלהי אביך", ולא שיהיה אצלו בקבלה לבד, מצות אנשים מלומדה. ולכן התדבק את עצמו במדת היראה, ומכח זהירותו הכיר והשיג השם יתברך בעצמו, לבד ממה שהיה לו בקבלה מאביו. והנה יעקב ראה... לכן התדבק במדת התפארת...

יצחק קיבל מאביו את עצם האמונה. אבל פילס בה דרך נוספת. לא של רעש, של חסד, של עשיית נפשות בחוץ וקריאה בשם ה' א־ל עולם. אלא דרך של יראה. של פחד יצחק. יש בדרכו גם אהבה – אהבה שמופנית לאשתו, לבנו, הוא האב שהכי 'אוהב' בתנ"ך – והכל במרחב הביתי. אברהם מתפלל על אומות העולם שלא ייכחדו. יצחק יוצא לבד, לשוח בשדה. הוא עותר לה' לנוכח אשתו, על אשתו. הוא מצחק עם אשתו. מכל האבות הוא האב שעולמו הפנימי הכי עלום ונסתר. לא ברור אם צוחקים בגללו, או עליו, או שבפנים הוא ער להכל וצוחק מהכל. יש לו דרך ייחודית. דרך שלא סותרת את הדרך של אביו, אלא יונקת ממנו, כדי להרחיב את הדרך למשהו אחר.

אף אנחנו, כל אחד מאיתנו, מפלסים לנו דרך רוחנית, בעקבות אברהם אבינו ובעקבות יצחק אבינו. מה הדרך שלנו? מה היחס בינה ובין הדרך שהלכו קודמינו? המוצא הרוחני שלנו קשור גם לבית שגדלנו בו. גם לחברה שגדלנו בה. גם לדור שאנחנו שייכים אליו. מכל העושר הרוחני שיש במוצא שלנו כדאי לינוק, ולראות איך אני מרחיב את הדרך הזאת. מה הזהות שלי, כהמשך של כל זה אבל לא המשך ישיר. מה היה בבית, בעבר, שמלא ברכה עבורך. מה היה שם טוב אבל לך יש כיוון אחר. איזה דברים נפשך מבקשת שלא היו שם. שאולי את הכוח תקבל משם אבל זה יתועל לכיוון חדש. מה גילית בחוץ שהאיר את עינך. ההרכבה בין כל היופי שבעבר שלך ובין כל הברכה שבהווה שלך תיצור את מי שתהיה בעתיד שלך. כדאי להוציא דף ולרשום עליו, לשרטט מאין באת, ולאן אתה בוחר ללכת מהיום. שלמות הדרך, כמו גם שלמות של אמונה, היא יצירת דרך בה אני מזדהה עם מה שהגעתי ממנו, מגלה מה נשמתי מבקשת להוסיף, ומשלב באומנות בין זה ובין זה.

...מי ששני המדות בידו, אין לו למעלה ממנו. דהיינו – שסומך על אבותיו הקדמונים בחוזק, וגם כן באה לו על ידי שחקר בעצמו – זו הוא אמונה שלימה וטובה, ולזה אנו אומרים 'אלהינו ואלהי אבותינו'.

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

חבילות מתחתנים

חבילת ארד רק 1,990 ₪

- אלקטרה — מקרר מקפיא עליון — EL220W
- אלקטרה — מכונת כביסה פתח קדמי 1-6 ק"ג — EL60
- אלקטרה — תנור משולב צר — EL5000W

חבילת כסף רק 3,890 ₪

- אלקטרה — מקרר מקפיא תחתון — EL35W
- אלקטרה — מכונת כביסה פתח קדמי 1-8 ק"ג — EL80
- אלקטרה — תנור משולב רחב — EL6000W
- אלקטרה — מדיח כלים רחב — EL2006BL

חבילת זהב רק 4,390 ₪

- אלקטרה — תנור אפייה בנוי — 100171
- אלקטרה — מקרר 4 דלתות מקפיא תחתון — EL400W
- אלקטרה — מכונת כביסה פתח קדמי 1-8 ק"ג — EL80
- אלקטרה — כיריים גז 4 להבות — EMG100118B
- אלקטרה — מדיח כלים אלקטרו... אינטגראלי מלא — EL1059

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף עד- 15.11.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | **התמונות להמחשה בלבד** | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות.

PAYNGO.CO.IL | *5018

קופצים לקפה

אצל אבא ואמא

"ברגע שמבינים את העוצמה של הסיפור, **כל התוויות נופלות** וכולנו הופכים למשפחה אחת": מפקד בגולני לשעבר שהפך לשליח במערת המכפלה מתאר את המפגשים עם קבוצות מרחבי העולם | **הוא לא מתווכח** על פוליטיקה, אלא מזכיר למבקרים את שרשרת הדורות שנמשכת אלפי שנים | **הרב מרדכי הלינגר** מספר על כוס מיץ ענבים שוברת חומות, איך קיבל סימן שמימי **דרך תרומת אמבולנס**, ומדוע מאז שבעה באוקטובר כולם מחפשים שורשים

אלעד הלוי

ב

לב חברון, בין אבני מערת המכפלה לסמטאותיה העתיקות של עיר האבות, מתרחשים מדי יום מפגשים קטנים שמחוללים שינויים גדולים. **הרב מרדכי הלינגר**, שליח חב"ד בחברון, פוגש קבוצות מכל רחבי הארץ והעולם, ולא מנסה לשכנע או להתווכח – אלא לחבר. עם ספר תנ"ך ביד והרבה חום יהודי, הוא מצליח להפוך ביקור קצר למסע אל השורשים, הזהות והמשפחה היהודית. בשיחה איתנו הוא מספר על השליחות שהפכה לייעוד חייו, על רגעים בלתי נשכחים ועל הכוח של חברון לחבר בין יהודים, דורות ולבבות.

הרב הלינגר, איך הגעת לחברון? מה הסיפור שלך בעצם?

הסיפור שלי מתחיל בשטעטל קטן שנקרא קראון הייטס, בשכונת ברוקלין. משם עברנו לפלורידה, וכשהגעתי לישראל למדתי בישיבת חב"ד בקריית גת. אחרי שסיימתי את הלימודים, הגעתי להתנדב בבית חב"ד בחברון. הייתי צמוד לחיילים 24 שעות ביממה – חילקתי להם קפה בלילה והנחתי איתם תפילין ביום, הבאתי להם עוגיות, צ'ופרים, דברי תורה וכל מיני דברים טובים. אחרי שנה וחצי של עבודה אינטנסיבית ביותר, "יצאתי לנוח" בבא"ח גולני. שירתתי שם כמפקד, ואחרי השחרור חזרתי לחברון.

אנשים שמכירים אותי אולי יתקשו להאמין, אבל מטבעי אני סובל מפחד קהל. למרות זאת, תמיד הקפדתי לפנות לאנשים. באותה תקופה הגיעו לחברון מבקרים מכל רחבי העולם, ולשונאים שלנו היה מערך הסתה משומן היטב. הרגשתי צורך חיוני לעשות משהו מנגד. הייתי ניגש לאנשים ברחוב, שואל אותם לשלומם ופשוט מפטפט איתם.

בשבת אחת עמדתי מחוץ למערת המכפלה ופגשתי קבוצה גדולה של סטודנטים מארצות הברית, רובם לא יהודים. דיברתי עם חלקם ושאלתי: "אם תרצו לראות את הצד היהודי, יש לכם זמן?". הם ענו שיש להם כמה דקות. התחלתי ללכת איתם לכיוון שכונת אברהם אבינו, ומיד המדריך הערבי צעק "לא". ראש הקבוצה התערב ואמר שזה בסדר. המשכתי ללכת ולדבר עם החבר'ה שלידי, ופתאום הסתובבתי אחורה וקלטתי שחמישים אנשים צועדים בעקבותיי. לאדם עם פחד קהל זה באמת מפחיד מאוד. אמרתי לעצמי שזו הזדמנות שלא כדאי להחמיץ. נכנסתי איתם לתוך השכונה, הכנסתי אותם לבית הכנסת וסיפרתי להם קצת על חברון.

זמן קצר לאחר מכן, שוב באחת השבתות, פגשתי קבוצת נשים שלבשו חולצות שעליהן היה כתוב שם של מרכז יהודי בבת'סדה שבמרילנד. אמרתי להן: "איזה יופי, אימא שלי מגיעה בדיוק מהאזור הזה". הן מאוד התלהבו. שאלתי אם הן רוצות להגיע לצד היהודי של חברון, והן הסכימו. הפעם דווקא המדריך הערבי פרגן להן. ברגע שהן הגיעו, הרצתי מישהו שיביא מיץ ענבים. עשיתי להן קידוש, דיברתי איתן על חברון, וראיתי שהן מאוד התרגשו והתחברו למקום.

להחזיר את הילדים לאבא ואימא

אחרי השחרור שלי הרגשתי שהקדוש ברוך הוא שולח לי סימנים ואומר: "זו השליחות שלך". כשיוצאים למשימה מתוך ידיעה שהקדוש ברוך הוא נותן את הכוחות, זוכים להצלחה. ברוך השם זכיתי להיות שליח, ופשוט להחזיר את הילדים לאבא ואימא שלהם – לחבר אותם לזהותם כיהודים, כבנים ובנות של אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה. זו זכות עצומה.

חברון היא עיר האבות, המקום הכי בסיסי של העם היהודי. תן לנו כמה מילים על מה שאתה אומר לקבוצות, ואיך אנשים מהארץ ומהעולם מגיבים?

כשקבוצה מגיעה לחברון אני כמעט תמיד מתחיל מאפס. אני מספר את הסיפור הפשוט של אברהם אבינו שמגיע למקום הזה, הסיפור התנ"כי הקלאסי. בסופו של דבר, בין אם מדובר באדם שלומד את פרשת השבוע בכל שנה ובין אם באדם ששומע זאת בפעם השנייה או אפילו הראשונה בחייו, הייחוד של חברון הוא שהסיפורים שמספרים כאן הם הסיפורים שכולנו מכירים. ההבדל הוא שכאן הכול יוצא מהספר אל המציאות שבה אנחנו נמצאים. לכן זה הדבר הראשון שאיתו אנחנו מתחילים.

> רוב הקבוצות מגיעות מירושלים, אז אני מציע להם לדמיין יהודי שעמד לפני אלפיים שנה בירושלים, התפלל בבית המקדש וחשב לעשות את אותו מסלול. הם נסעו באותו כביש 60, קצת פחות ישר ועם קצת פחות מזגן, והגיעו לכאן להתפלל

ואיך באמת גורמים לכך שהסיפור ייגע ביהודים ולא יישאר בגדר ביקור מוזיאוני עתיק?

אחרי שאני מספר לאנשים על מערת המכפלה ועל ההיסטוריה שלה,

מן העת העתיקה והחדשה ועד לימינו אנו, אני מציע להם לחשוב באמת על חברון. השם 'חברון' מגיע מלשון חיבור, ויש הרבה חיבורים שקורים בה. אני מספר להם שכאן אברהם גילה את פתח גן עדן, וכתוב שכל התפילות שלנו עולות דרך חברון. אם הנשמות והתפילות עולות ויורדות דרך המקום הזה, נוצר כאן חיבור בין שמיים וארץ, בין גשמי לרוחני. זהו גם החיבור של ארץ ישראל, כי זהו המקום הראשון שבו יהודי קנה שטח בארץ.

נוצר כאן גם חיבור של דורות – בינינו לאבותינו ולאבות אבותינו עד לאברהם ושרה, אבל החיבור הכי חשוב הוא החיבור בינינו. כשמסתכלים מסביב במערת המכפלה, רואים את כל גווני הקשת של עם ישראל. כשמגיעים לכאן, כל התגיות והתוויות נופלות וכולנו הופכים למשפחה אחת, וזו העוצמה האמיתית של המקום.

אני מדגיש את זה במיוחד בתקופה הנוכחית. מגיעות אליי קבוצות מכל העולם לחגוג בר ובת מצווה, ואני שואל אותם: "חבר'ה, אולי השתגעתם? אתם יודעים

כשעוצרים ב'קפה המכפלה' מחוץ למערה, המנהל הנפלא ישי תמיד אומר שבשבילו הסיפור הוא לא למכור כוס קפה. המטרה היא שאדם יוכל להגיע וליהנות מכוס קפה בחצר של אברהם אבינו, וזו השליחות שלו

שאנחנו מאוימים מטילים?". כשאני שואל אותם איך הם הרגישו כשיצאו החטופים, הם משיבים שהרגישו נפלא. אני שואל למה, הרי הם לא מכירים אותם, לא דוברי אותה שפה ואין להם אפילו אותה אזרחות. התשובה היא שכאן באמת מרגישים שכולנו עם אחד. זו נקודה עוצמתית וחזקה שדרכה כל אחד יכול להרגיש שהמקום הזה שייך לו.

בהתאם לאופי הקבוצה, לפעמים אני מספר להם שהרצפה שעליה אנחנו עומדים במערת המכפלה היא אותה רצפה מלפני אלפיים שנה. רוב הקבוצות מגיעות מירושלים, אז אני מציע להם לדמיין יהודי שעמד לפני אלפיים שנה בירושלים, התפלל בבית המקדש וחשב לעשות את אותו מסלול. הם נסעו באותו כביש 60, קצת פחות ישר ועם קצת פחות מזגן, והגיעו לכאן להתפלל.

כאבא, אני יודע שכשאני מגיע לקברי האבות והאימהות אני מתפלל על הילדים שלי. ובכן, דמיינו את אותם יהודים לפני אלפיים שנה מתפללים על הילדים שלהם, שזה בעצם אני, אתה ואת. נכון שזו היסטוריה מרשימה ונפלאה, אבל המחשבה המדהימה באמת היא שיש לנו הזכות והאחריות להיות החולייה הבאה בשרשרת הזאת.

לעשות זום אאוט

כמה נוכחת בסיורים האלה הרוח החסידית של הדורות הקודמים, ובעיקר של חסידות חב"ד לדורותיה?

הנוכחות והרוח החסידית קיימות בכל מקום. כפי שאני תמיד אומר, אברהם אבינו היה הראשון שהזמין אנשים לבוא, לאכול ולברך ברכות. זה בעצם בית חב"ד. באמת, הרבי אמר שתפקידנו כשלוחי חב"ד הוא לחקות את דרכו של אברהם אבינו. עלינו לפעול בדיוק כפי שהוא עשה, גם במקומות שלא קל להיות או לבלוט בהם, ולהביא את הקדוש ברוך הוא לכל מקום.

לאורך כל הדורות האחרונים בלט הקשר המיוחד של אדמו"רי חב"ד לחברון, וזה מאוד מורגש בשטח. זה נוכח בכל מקום, בין אם מדובר בבית הכנסת על שם אדמו"ר האמצעי, בבית רומנו או בקברה של הרבנית מנוחה רחל, וכמובן בחיבור החזק של הרבי להתיישבות המתחדשת בעיר.

חברון היא עיר של מסירות נפש. אילו כוחות אפשר לקחת ממנה בהקשר הזה?

כשאני לוקח מבקרים לתל רומידה ורואים מלמעלה את העיר העצומה, אנחנו נזכרים לצערנו בדברים הנוראיים שיצאו ממנה לאורך השנים. אני מזכיר להם את המספרים: במזרח התיכון, ארץ ישראל הקטנה מוקפת באויבים. אם עושים 'זום אאוט', רואים שהיהודים הם קומץ קטן בעולם שחווה לא מעט אנטישמיות. המציאות הזו רק מראה את העוצמה שבה הקדוש ברוך הוא מגן עלינו.

בסיפור של פורים אנחנו מדברים על מרדכי היהודי. הוא נקרא יהודי למרות שלא היה משבט יהודה, אלא מכיוון שהודה באמונה בהשם ולא כרע והשתחווה לעבודה זרה. הוא התכופף רק בפני השם. העוצמה שלנו לעמוד כיהודים גאים בכל מקום בעולם מגיעה ממש מהאדמה שעליה אנחנו עומדים – מכוחם של האבות מייסדי הדרך.

לא סתם אומרים שכדי לחיות בחברון צריך לדעת לעמוד כיהודי גאה כמו שצריך. את העוצמה הזו אנחנו מקבלים מאברהם העברי, שנקרא כך כי היה מעבר לנהר. כל העולם עמד בצד אחד, אבל אברהם עמד מהצד השני, על הצד הנכון. והיום אנחנו רואים שהעבודה הזו נשאה פרי.

האם ואיפה רואים היום את הכנסת האורחים של אברהם אבינו ביישוב היהודי בחברון?

אנשי חברון ידועים כבעלי הכנסת אורחים. זה מתבטא בחיוך נחמד לתייר בבוקר, או בעצירה של עובר אורח ברחוב כדי לשאול: "שלום, איך אפשר לעזור? אתה צריך משהו?". זה בא לידי ביטוי גם בסבלנות שלהם כלפי המטיילים שמסתובבים להם בין הבתים. וכמובן, שבת בחברון מלאה בהכנסת אורחים. אמנם אין הרבה בתי אירוח כי אין מספיק מקום, אבל בכל שבת מגיעה לכאן קבוצה ניכרת של מבקרים, וזו שמחה ותענוג של ממש.

זה מגיע לרמה שאפילו כשעוצרים ב'קפה המכפלה' מחוץ למערה, המנהל הנפלא ישי תמיד אומר שבשבילו הסיפור הוא לא למכור כוס קפה. המטרה היא שאדם יוכל להגיע וליהנות מכוס קפה בחצר של אברהם אבינו, וזו השליחות שלו. בימים שבהם אולם יצחק פתוח ומגיעים המוני מבקרים, הרב יוני עטיה, שליח הרבי למערת המכפלה, מפעיל

מערך ענק של הכנסת אורחים. הם מחלקים אלפי מנות של פלאפל וחומוס, צ׳ולנט, עוגיות וכל טוב, כדי שכל יהודי שמגיע לחברון ירגיש הכי בבית. יש גם מערך של ארוחות בוקר למבקרים שמגיעים מוקדם. ברוך השם, סיפור החסד של אברהם אבינו ממשיך להתקיים כאן עד היום.

סימן משמיים

איזו התעוררות של נשמות אתה זוכה לראות במקום המיוחד הזה? תוכל לתת דוגמא?

וואו, זו חתיכת שאלה. אענה ברמה האישית: ברוך השם זכיתי להיות שליח בחברון כדי לעורר אנשים. יש התעוררות שרואים יותר וכזו שרואים פחות. אחד האתגרים שלי כשליח נוגע לשבת ׳חיי שרה׳, שהיא השבת הכי עמוסה שלנו בשנה. בדרך כלל באותה שבת מתקיים גם כינוס השלוחים בניו יורק, ולכן אני לא יכול להשתתף בו. הפעם הראשונה שיכולתי להצטרף הייתה בכינוס השלוחים של שנת תשפ״א. זו הייתה שנת הקורונה והכנס כולו התקיים בזום...

ההתוועדות המרכזית של הכינוס התחילה במוצאי שבת באוסטרליה ותוכננה להימשך 24 שעות. היא עברה מאוסטרליה לתאילנד, למזרח אסיה, לארץ ישראל, לאירופה, לארצות הברית ועד לאלסקה, כשכולם מצטרפים ברצף. למעשה, ההתוועדות נשארה פעילה וגדלה מיום ליום במשך שבוע שלם – עד כניסת השבת הבאה. הייתי מחובר אליה במשך שבוע שלם, 24 שעות ביממה. כנראה זו בהחלט הייתה שיחת הזום הארוכה בהיסטוריה...

בכל אופן, במשך כל הזמן המיקרופון עבר משליח לשליח, מפינה לפינה בגלובוס. שמעתי שם שלוחים שפועלים במסירות נפש מעוררת השראה. אנשים שהגיעו לקהילות בלי כלום, ללא מקור פרנסה וללא קהל. הם סיפרו איך רק אחרי עשרים שנה של עבודה הקהילה צמחה, ויש להם משפחות שהתקרבו על ידיהם שילדיהן כבר לומדים בישיבות. הקשבתי להם שעות ארוכות וזה היה מרתק.

לקראת יום חמישי בלילה הסתובבתי עם תחושה כבדה בלב. אני יודע שאנחנו לא יוצאים לשליחות רק כדי להרגיש טוב, אבל בסופו של דבר גם לי יש נפש בהמית ורציתי להרגיש קצת את פירות העשייה. חשבתי לעצמי: פגשתי אנשים שמגיעים לחברון לשלוש או ארבע שעות לכל היותר, ולרוב אני לא זוכה לראות את התוצאות של העבודה איתם. אני יודע שההשפעה קיימת, אבל אמרתי לעצמי: ׳וואלה, גם לי מגיע להרגיש משהו׳. עם התחושה הזו הלכתי לישון.

למחרת בבוקר פגשתי את הרב דני כהן, השליח הראשי והשותף הבכיר שלי כאן, והוא אמר לי: ״מרדכי, קיבלנו תרומה של אמבולנס – בזכותך״. הוא סיפר שיצר איתו קשר יהודי שהגיע לחברון כמה שנים קודם לכן עם הדוד שלו. לדוד לא היו ילדים, והוא חיפש מקום שבו יוכל להשאיר את הירושה שלו. הם טיילו ברחבי הארץ, וכשהגיעו לחברון הוא התחבר למקום הנפלא הזה. ובכן, אתמול בלילה היהודי התכתב עם הרב דני וסיפר בהתרגשות שהדוד שלו נפטר, והשאיר כסף כדי לתרום אמבולנס למקום שצריך אותו. ובזכות ההתרגשות שחווה בביקור בחברון, האחיין ביקש שהאמבולנס ייתרם דווקא לכאן. הרב דני אמר לי: ״תראה איזה יופי, שבעזרת השם האמבולנס ישמש רק ללידות״.

הוא כתב שהרגע הכי מרגש בטיול היה כשהדוד הניח תפילין בפעם הראשונה בחייו במערת המכפלה בגיל שבעים, והוא צירף תמונה שלי מניח לו תפילין. בשבילי זו הייתה תזכורת חיה לכך שהעבודה שלי מתבצעת ונושאת פירות

ביקשתי לראות את ההודעות שאותו יהודי שלח. דפדפתי בהודעות, והוא סיפר שם על הקרבה הגדולה שהייתה בינו לדודו במהלך חייו, ועל כך שזה היה הטיול האחרון שלהם יחד. בסוף הוא כתב שהרגע הכי מרגש בטיול היה כשהדוד הניח תפילין בפעם הראשונה בחייו במערת המכפלה בגיל שבעים, והוא צירף תמונה שלי מניח לו תפילין. בשבילי זו הייתה תזכורת חיה לכך שהעבודה שלי מתבצעת ונושאת פירות. רציתי לקבל סימן וקיבלתי אותו. יאללה, להמשיך בעבודה...

בהחלט יש מקרים שבהם מפגש אחד יכול לשנות חיים שלמים. אני

מלווה כבר שנים רבות קבוצות של ארגון 'חב"ד לנוער' שמגיעות לארץ מרחבי העולם. מדובר בבני נוער שלעיתים לומדים בבתי ספר שבהם הם נאלצים להסתיר את יהדותם, בגלל פעילות של ארגוני נוער פרו-פלסטיניים, ואנו עושים להם מסע מזורז אל הזהות היהודית שלהם.

באחד הביקורים היה נער צעיר שהתרגש כל כך מהביקור בחברון, עד שהקשר שלו ליהדות הלך והתעצם. והנה, השנה הוא כבר חזר לכאן כשליח חב"ד - כדי להוביל קבוצה בעצמו! אז לשאלתך, בהחלט יש המון סיפורים על אנשים שבאים ומתרגשים, אבל המטרה שלנו היא לא לראות את התוצר הסופי. אנחנו עושים את העבודה, זורעים את הזרעים ובטוחים שדברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב. בסוף, תמיד יהיה לזה המשך טוב.

לראות את התמונה הגדולה

מה אתה רואה בחברון מאז השבעה באוקטובר?

מאז תחילת המלחמה רואים צימאון בעם ישראל להגיע, להתחבר למי שאנחנו ומה מייחד אותנו, לא רק כאן בארץ אלא גם בחו"ל. פתאום עולה להם השאלה: על מה הסיפור כאן? על מה נלחמים? למה שונאים אותנו? מה מייחד אותנו? כל הדברים האלו באמת מעוררים אצל עם ישראל תשוקה להתחבר לשורשים, וחברון זה השורשים שלנו.

יש לך גם מפגשים עם אנשי שמאל או עם תיירים מרחבי העולם שמגיעים בטענות על כיבוש ואפרטהייד? איך אתה מגיב?

באופן כללי, אני משתדל לא להיכנס לוויכוחים פוליטיים. עם הזמן ראיתי, גם בקרב קבוצות שהגיעו מחו"ל, שברגע שהם מבינים את העוצמה של הסיפור - הגישה משתנה. נכון, האזור מורכב, והמזרח התיכון כולו מורכב. אבל ברגע שמתחברים למה שהמקום הזה באמת מייצג - שמדובר בסיפור שלא התחיל ב־1967 או ב־1948, אלא באברהם, יצחק ויעקב; ומבינים שזהו מקום של חיבור בין שמיים וארץ, פתח גן עדן - התמונה מתבהרת. זה בדיוק מה שאני מציג לקבוצות.

הקדוש ברוך הוא לא ברא עולם מושלם שאין בו צורך בתיקון. אילו רצה מלאכים, הוא היה מדלג עלינו. דווקא במקומות שבהם קיימת עוצמה רוחנית גדולה, יש לפעמים יותר חיכוך ומחלוקת, והתפקיד שלנו הוא להתחבר למשמעות העמוקה של המקום.

בדרך הזו אפשר לחוש ולראות שחברון היא בבחינת גן עדן עלי אדמות. בעזרת השם, זו השאיפה לימות המשיח: שנזכה לראות בעיני בשר שזהו מקום קדוש, ומתוך כך נגלה שכל העולם כולו ראוי להיות קדוש.

נאחל לכל עם ישראל בשבת 'חיי שרה', שכל אחד במקום שלו - ומי שמצליח להגיע לחברון מה טוב - יחשוב כיצד הוא יכול להתחבר לאבות ולאימהות. המטרה היא להמשיך את המשימה שאברהם התחיל לפני קרוב לארבעת אלפים שנה: להאיר את העולם ולהביא את בשורת האמונה לכל מקום.■

בס"ד

לעמותת 'יד לאחים'

דרוש

רכז ביטחון שטח

ניהול ובקרה
של כלל הנושאים הביטחוניים

דרישות התפקיד:
• רקע בטחוני
• אחריות
• כושר ארגון
• רכב חובה

תנאים טובים למתאימים

קו"ח למייל:
drushim@yadl.co.il
נא לציין בנושא: משרה 601

יד לאחים

BOPO בראש סרוג

נדב גדליה
מפוחית מפלסטיק

קניתי לך ולאחיך הקטן מפוחיות מפלסטיק. כל אחת שקל. חודשים הן היו שמורות אצלי ושכחתי מהן לגמרי.

כשמצאתם אותן בחדר העבודה שלי - הענקתי לכם אותן בחדווה, למרות החיטוט שניסיתי למנוע (ללא הצלחה).

נתתי לך את המפוחית הירוקה ולאחיך את הכחולה.

הצלחת להפיק כמה צלילים מסקרנים ומאוד נהנית,

אבל אחרי כמה וכמה נשיפות סקרנות חדשה מסוגת 'איך זה עובד?' גברה עליך ולכן ניסית לפתוח את המפוחית.

הפליא אותך, כנראה, כיצד היא מפיקה קולות כל כך ערבים (ביחס לשקל שהושאר בחנות).

פתחת וסגרת בלי שאראה.

הבנתי את זה רק אחרי שאחיך ביקש ממני גם לפתוח את המפוחית שלו.

(בזמן האחרון כל דבר שאתה עושה או אומר - הוא מתיימר לבצע אחריך).

ניסיתי לפתוח את המפוחית שלו ולא הצלחתי בנקל.

לפתע, הושלך הס.

ראיתי את עיניך והבנתי שהמפוחית שלך הפסיקה להשמיע את צלילה.

"אתה רואה מה קורה שפותחים את המפוחית? היא מתקלקלת", אמרתי לאחיך והפסקתי את ניסיונות פתיחת המפוחית באיבם.

אתה הבטת עליי ועל המפוחיות חליפות.

בלי שתבקש ממני, לקחתי את המפוחית הירוקה שלך וניסיתי לפתוח אותה בעצמי כדי לבחון כיצד לתקן אותה.

אחיך המשיך לנגן בכחולה שלו במרץ.

לא הספקתי לחקור את מכמניה מנגנון הניגון - ואתה החלטת במהירות להפסיק את הכאב בדרך חלופית.

"אני לא צריך מפוחית! לא צריך מפוחית!", אמרת. מתנתק מאזור בערת רגשות העצב שהיו עשויים לפלוש לליבך היפה.

אתה יודע איך זה מרגיש שמשהו מתקלקל. אני מכיר את זה והייתי גאה בך על פיתוח שיטת ההתקדמות לדבר הבא בחיים.

בליבי החלטתי לקנות לך מפוחית חדשה כשאהיה בחנות השקל, אבל שתקתי.

לא רציתי להרוס לך את התוכנית להרגעת רגשות כואבים.

גדליה הוא עורך תוכן ומגיש סרטונים וטקסטים, מוזיקאי, יוצר טרילוגיית הסרטים "בית עם אלוקים", "אבא עם אלוקים" ו"רווק עם אלוקים".

ב"ה

חדש!

על האש

עבודת השם על פי התניא
בהגשה מיוחדת ובוערת לנוער
מאת אורי צוקר

להשיג ביריד החסידות
של י"ט כסלו
בבנייני האומה

מעיינותיך
בית הוצאה לאור לספרות חסידית

היום שאחרי הקלפי: הבחירה האמיתית

איתי אסמן

יום הבחירות הגיע והסתיים. במשך חודשים ארוכים המדינה כולה רעשה וגעשה סביב השאלה במי בוחרים, מי ירכיב את הממשלה ואיך תיראה הקואליציה הבאה. מערכת הבחירות ריכזה לתוכה אנרגיות עצומות, משאבים אדירים וסערות רגשיות, וכעת, כשאנו נמצאים ביום שאחרי, רב הנסתר על הגלוי. איננו יודעים עדיין לאן יתפתחו הדברים בזירה הפוליטית, וברור מעל לכל ספק שתוצאות הבחירות הן קריטיות וגורליות מאין כמותן לעתידנו. אך דווקא מתוך הסערה הזו, עם שקיעת האבק, עלינו לעצור ולזכור אמת יסודית ועמוקה הרבה יותר: הבחירות לכנסת הן אירוע של יום אחד בלבד, בעוד שהבחירה האמיתית שלנו מתרחשת בכל יום ויום מחדש.

מה שיקבע באמת את גורלנו ואת עתידנו כאן במדינת ישראל לטווח הארוך אינו רק מאזן המנדטים או ההסכמים הקואליציוניים, אלא עומק הזהות היהודית של העם והמדינה. זוהי הסוגיה המרכזית והחשובה ביותר שעומדת לפתחנו. בניגוד לפתק המונח בקלפי פעם בשנה או בארבע שנים, זהות יהודית אינה נבנית ביום אחד. היא דורשת עבודה ארוכת טווח, התמדה בלתי פוסקת ומודעות חיה ויומיומית. הגאולה השלמה ותיקון המדינה לא יגיעו רק מתוך הכרעה פוליטית חד-פעמית, חשובה ככל שתהיה. כפי שנאמר לאליהו הנביא במעמד הר חורב, השכינה לא התגלתה ברוח הגדולה והחזקה או ברעש ובאש, אלא דווקא ב"קול דממה דקה", התהליכים הרוחניים האמיתיים דומים למי השילוח ההולכים לאט - בעקביות, בשקט, בעמל יומיומי וללא קיצורי דרך.

אנו חיים כיום בתקופה היסטורית מטלטלת, ועלינו להבין כי אנו נמצאים במצב של פיקוח נפש רוחני של ממש. לנגד עינינו קיים נתק כואב ועמוק בין הזהות היהודית האישית והפנימית של רבים בעם לבין הזהות הפוליטית והציבורית במדינה. משבר זהות חריף פוקד את מערכות החינוך, התקשורת והאקדמיה, שבהן חלקים עצומים מעם ישראל הולכים ומתנתקים משורשיהם. התיקון המערכתי והמדיני של מוסדות אלו באמצעות חקיקה, תקציבים ושינויי מדיניות ממשלתיים הוא הכרחי וחיוני, אך מדובר בתהליכי עומק שייקחו שנים רבות ואף עשרות שנים. איננו יכולים להרשות לעצמנו להמתין בחיבוק ידיים עד שהמערכות הפוליטיות ישלימו את מלאכתן.

כל עוד קיים הנתק הזה, חובה עלינו לפעול במלוא המרץ גם בזירה האזרחית. עלינו להקים ולבנות כבר עכשיו מערכת אזרחית עקיפה, רחבה ומשפיעה, הפועלת במקביל לתיקונים הממשלתיים. מערכת זו אינה פועלת מתוך כפייה או מאבקי כוח, אלא מתוך אהבה, חיבור ובחירה חופשית. המטרה היא להביא לכך שיהודים יבחרו בעצמם בזהותם היהודית מתוך חופש ורצון. לשם כך עלינו לזהות ולהבין את הצימאון הרוחני הגדול שמסתתר בלבבות, ולהשיב עליו באמצעות לימוד תורה בהמון - פשוט ללמד, לחבר ולהנגיש את מאור התורה להמוני בית ישראל שכמהים לשורשיהם אך מנותקים מהם.

הבחירות האמיתיות מתחילות עכשיו

אם כרגע קשה להוביל את השינוי המיוחל בתוך בתי הספר והמוסדות הרשמיים, הרי שהשטח פתוח לפנינו: כל בית פרטי של כל משפחה יכול וצריך להפוך לבית יהודי חם ומקרב, וכל בית כנסת בכל שכונה צריך להפוך לסניף שוקק של לימוד והעמקת הזהות היהודית. איך אנחנו תורמים לזהותה של המדינה ביום שאחרי הבחירות? התשובה נמצאת במעשים שלנו: בהגדלת לימוד התורה, בהוספת חברותות עם שכנים ומכרים, בלימוד משותף של הלכות שבת ובשיח פתוח ומאיר פנים. כולם מדברים על הבחירות בחודשים שלפניהן, אך האמת היא שהמערכה על הבחירות הבאות מתחילה בדיוק ביום שאחרי הבחירות. ההכנה האמיתית שלנו לעתיד המדינה תלויה בשליחות האישית שכל יהודי ויהודייה ייקחו על עצמם. כדי להצליח במשימה האדירה הזו, נדרשים לנו שלושה דברים: הבנה עמוקה של גודל השעה ההיסטורית שבה אנו נמצאים, מוטיבציה פנימית בוערת, וכלים מעשיים ומקצועיים לקירוב לבבות.

בדיוק לשם כך נפתח בימים אלו הקורס המיוחד של ארגון "ראש יהודי". הקב"ה מחכה לנו ומזמין אותנו להיות שותפים עמו במצווה העצומה של פדיון השבויים הרוחניים ובקידום גאולת ישראל. האחריות הזו מוטלת על כתפי כל אחד ואחת מאיתנו. אני מזמין את כולכם להצטרף לקורס, לרכוש את הכלים, ללמוד ממיטב הרבנים והמרצים בתחום הקירוב, ולהיות שותפים פעילים בעיצוב דמותה הרוחנית והיהודית של מדינת ישראל.

asmanitai@gmail.com

מכירים בעלות תשובה או בדרך? הפנו אותן למדרשת שושנת אביב בתל אביב. 053-367-3434

גם אתם יכולים להפיץ תורה! להצטרפות לצעירי ראש יהודי 052-300-3900

לקט סיפורים מאלפים על חנן פורת זצ"ל
רק 50₪ הנחה למוסדות לכמות

קורס הכשרה לשליחות
מתחילים ב-כ"ח חשון (8.11.26)
תוכנית ערב שבועית ימי ראשון
15 מפגשים בירושלים בגבעת מרדכי
טובי המרצים, הנושאים והכלים בתחום הקירוב
מיועד לנשים וגברים בגלאי 19-99
בין המרצים (ע"פ סדר א-ב):
הרב שלמה אבינר • הרב אהרן אגלטל • הרב פרץ איינהורן • הרב שמואל אליהו • הרב לביא אנגלמן • הרב איתי אסמן • ד"ר הראל ארנון • הרב שניאור אשכנזי • ישראל גורן • הרב דוד ג'יאמי • הרב דוד דודקביץ • הרב קובי וולק • הרב יהושע וידר • ישראל זעירא • מוריה זעירא • הרב אסף טבצ'ניק • הרבנית צביה טבצ'ניק • הרב חגי לונדין • ד"ר שמחה ליבוביץ • ידידיה מאיר • הרב יובל מיטלמן • הרב עובדיה פרנק • ד"ר חנה קטן • הרב יהושע שפירא ועוד ועוד...
הצטרפו למאות הבוגרים שלמדו איך להיות שותפים בעשיה
מחיר מסובסד לחיילים, סטודנטים ובני ישיבות!

גם בכם בוערת תחושת השליחות לקרב את לבבות ישראל?
זה הזמן לומר הננו!
בואו ללמוד, לאהוב, להאמין ולקרב!
לפרטים נוספים: 052-5665005
הננו חיים שליחות

יש לך ראש יהודי? היה שותף/ה! התרומות לראש יהודי מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל "ראש יהודי היו שותפים" או בטלפון 052-566-5005

רחל שירה אזרד
מלמדת, מאמנת ומעבירה סדנאות

Rachelgood13@gmail.com

במידה שאדם מודד

אנחנו גרים במקום שהוא לא ממש רגיל. זוכים לגור בחושן שבמזרח ירושלים, בתוך שכונה של בין לבין, בניין יחיד בתוך שכונה ערבית, צופה נוכח הר הבית. וכמעט תמיד, התגובה היא "וואו, כל הכבוד לכם...", באיזו התפעלות, כאילו אנחנו עושים משהו יוצא דופן. והתגובה שלי בדרך כלל היא שזה באמת מדהים, ובאמת כל הכבוד לנו, אבל זה לא יוצא דופן. יש מלא מה לעשות בעולם. יש כל כך הרבה אפיקים של טוב. אפשר לגור במזרח ירושלים, נכון, ואפשר גם לגור בחוות, ולהתמסר ללימוד תורה, ולהקים גרעינים, ולחנך, ולטפל, ולייסד, ולגדל וליצור... וכל אחד מוסיף טוב כפי נטיית ליבו וכוחותיו.

להוסיף טוב בעולם זה וואו. זה מדהים. תמיד. יש לזה אינסוף צורות. אבל המבט צריך להיות פנימה, לא החוצה. שלא נתבלבל להתפעל מאיך נראה הטוב של אחרים. שלא נתבלבל שיש צורה אחת לטוב.

יש לתנועת הנפש הזו המון מילים. שליחות, ייעוד, מסירות נפש. מילים גדולות שעלולות להותיר אותנו עם תחושה שזה 'שם'. אבל האמת היא שזה פה. קרוב קרוב. חיים.

אפשר להביט פנימה. לשאול את עצמנו מה הכוחות שלנו, במה אנחנו טובים? במה אנחנו חזקים? למה אנחנו מתגעגעים בעולם? מה העניים שלנו מבקשות ומחפשות כל הזמן?

•

אליעזר. כולו עזר לגילוי אלוקות. אין לו משל עצמו כלום. הוא שליח. עבד. ובשליחות חייו שמתרחשת בפרשה שלנו, הוא מחבר את הדור הזה לדור הבא. לוקח את הדור של אברהם אבינו, אדונו הגדול ממנו הוא למד ואליו הוא שייך, ומשרטט את הציור של הדור הבא. הוא משדך בין יצחק לרבקה, ובין הדור הבא לדור הקודם.

ואברהם אבינו, האוהב הגדול, שולח את עבדו, את שליחו לחפש ליצחק כלה. וטרם המפגש, עומד אליעזר ונושא תפילה:

וַיֹּאמַר ה' אֱ־לֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֵה נָא לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם

ומפרש רבנו בחיי: "ועשה חסד". פתח העבד בתפלתו בחסד וחתם אותה בחסד שאמר ובה אדע כי עשית חסד עם אדני, ואין ספק כי כיון שנתגדל בבית אברהם היה חכם גדול בתורה ובחכמה וידע כי זו מדתו של אברהם ועל כן התפלל בה.

איזה דבר! אליעזר מחפש כלה בשליחותו של אברהם, והוא נכנס 'דרך השער' של אברהם. דרך החסד. אברהם הוא חסד, אז התפילה של אליעזר היא דרך חסד, והמציאה היא בעזרת החסד, כי הכוח והגילוי של אברהם קשור לחסד.

יש סוד גדול שאליעזר אוחז בו, סוד שנמסר לו מבית אברהם. סוד המידה. אמרו חכמינו "במידה שאדם מודד בה מודדים לו". אנחנו רגילים להתייחס לזה במבט של סיבה ותוצאה. כאילו אם נביט בטוב, יביטו עלינו בטוב. וזה נכון. אך יש עומק גדול יותר. יש לכל אחד מאיתנו מידה. הארה בעולם שהוא שייך אליה והיא מבטאת את כוחותיו ואת מעשיו. חוזקה מיוחדת. וכשאדם פועל מתוך המידה הזו, אז המציאות מאירה את פניה אליו בהתאמה. יש התאמה נכונה בין איך שהוא פועל לבין איך שהמציאות פועלת כלפיו.

יש הבדל עצום אם ננסה לארגן משהו שאנחנו טובים בו, או משהו שלא ממש מתחומי החוזק שלנו.

סיפרה לי חברה, שחיפשה מקום עבודה הרבה זמן ולא מצאה, עד שהיא הבינה שאחד מהדברים שהיא מחפשת זה לעשות בעולם דברים שיפארו את ה', והתחילה להתפלל משם. לבקש שתגיע למקומות מוארים, שיכולים לפאר ולתאר ולתת אמת מפוארת של טוב. ומתוך המקום הזה, די מהר הגיעה למקום שהתאים לה. היא זיהתה מה היא בעצם מבקשת, מה הכוח שלה, והמציאות האירה לה פנים.

יש משהו שעבד אברהם מלמד אותנו על תודעת שליח. תודעת השליח שבו עוזרת לו לזהות את נקודת החסד כנקודה מהותית, וממנה לבקש. ומתוך כך גם להיענות במיידי, בכפל כפליים. שליח יודע שהוא לא הנושא. זה לא מעניין שהוא אליעזר, הוא כאן למען.

מתוך הזיהוי של החסד, מתוך השייכות אליו, יכלה גם להתגלות הנקודה המיוחדת של יצחק, הגבורה. אבל השידוך, החיבור בין דור הולך לדור בא הוא ביכולת לשאת עיניים ולזהות את הנקודה הפנימית. לזהות את השורש שמחייה את הכל. ומתוך העמדת הבניין על האבן המרכזית שלו, נבנית הקומה החדשה. דור הולך ודור בא.

וכשאנחנו בתודעת שליח, פועלים מתוך המידה שלנו, אנחנו יכולים לפעול למען. במיליון דרכים. איש איש כפי נטיית ליבו וכוחותיו.

ואנחנו, בני אברהם יצחק ויעקב, שרשרת ארוכת שנים, מוסרים דור לדור את השייכות הפנימית. את החכמה הגדולה שאברהם מסר לאליעזר וגילה לו שבמידה של האדם, דרכה מתפללים, יוצרים ופועלים. מה המידה שלך? מה השער דרכו את נכנסת? איך אנחנו מביטים אל המציאות? דרך זה את פונה, ופועלת ויוצרת. דרך זה אנחנו מוסיפים טוב. דרך זה אנו נענים, דרך זה מקיימים עוד דור, עוד שלב, עוד היכל במציאות.

דור הולך ודור בא. דור דור וכוחותיו, איש ואיש וחוזקותיו. ודווקא ככה (איזה מזל שיש מלא כישרונות ויכולות בעולם!) – הארץ לעולם עומדת.

בס"ד

עמותת יד לאחים
המחלקה למאבק במיסיון ובכתות

דרוש

איש ארגון וביצוע לתפקיד בכיר

למשרה מלאה
בעל יכולת ארגון וניהול גבוהה, יוזמה, אחריות ויכולת
הובלת משימות ומערכות.

הכישורים הנדרשים:
- מוטיבציה, יוזמה וראש גדול • כושר ניהול וארגון מוכח
- יכולת ביצוע והובלת משימות משלב התכנון ועד לביצוע
- יכולת ביצוע ואיסוף מידע ברשת

תנאים טובים למתאימים
- נדרשים מגורים באזור המרכז

קו"ח למייל:
drushim@yadl.co.il
נא לציין בנושא: משרה 201

יד לאחים

אני לא אמא שלך אלא אשתך!!!

איך האכזבות וחוסר האמון יוצרים מבנה מעוות בקשר.

"אני מרגישה שיש לי פה עוד ילד, נמאס לי כבר דובי, אני מרגישה כמו אמא שלך ולא כמו האישה שלך", אמרה זהבה בטון כועס לדובי.

"אני באמת לא יודע מה המשמעות של זה, אני עושה כל מה שאת רוצה", ענה דובי בחוסר ביטחון.

"זו בדיוק הבעיה, נמאס לי מזה שאתה מרצה אותי וגם נמאס לי שאני צריכה להגיד לך כל דבר. מתי כבר תיקח בעלות על הקשר הזה? על הבית הזה? על הילדים האלה? מרגישה כמו אם חד־הורית ואתה הופך להיות רק עוד מעמסה שאני צריכה למצוא לה תעסוקה. מנסה כבר כל כך הרבה שנים לחבר אותך לתפקיד הזה של להיות בעל, להיות אבא... אתה פשוט לא רוצה את התפקיד הזה, אני מבינה". ניתן היה לחוש איך הטון הכועס שלה מתחיל להיחלש ועובר למצב של ייאוש.

"זהבה, לא סתם נמאס לך מהתפקיד הזה. זה תפקיד שמחרב את הקשר הזוגי. הוא יוצר קשר מעוות של יחסי אם ובן ולא קשר זוגי".

"מה אפשר לעשות?" שאל דובי בחוסר אונים.

"קודם כל, המצב שאתם נתונים בו בתוך הקשר הוא באמת מצב קשה שמצד אחד אי אפשר להמשיך איתו ומצד שני אי אפשר אחרת".

"מה זה האחרת הזה?" שאלה זהבה.

"זה המבנה המתוקן שבו קשר זוגי אמור להתקיים. הגבר צריך להיות המשפיע שנותן לאשתו כוחות, תוקף וביטחון".

"ומה האישה צריכה?" שאל בחוסר סבלנות דובי.

"היא צריכה להיות מחוברת להזדקקות הנשית שלה ולתקשר את זה בצורה נכונה עם הגבר שלה".

"אז בעצם אני צריכה להפסיק להיות אמא שלו והוא צריך להפסיק להיות הילד שלי", אמרה זהבה.

"כן. והלוואי וזה היה פשוט מסתדר ככה רק מתוך החלטה.

בואו רגע ננסה להבין מה השורש שמפעיל כל אחד מכם וגורם לו להתמקם בתפקיד האם או הילד. בלי להבין את השורש וללמוד לעבוד איתו, העבודה תהיה מאוד חיצונית, מעייפת, לא תחזיק מעמד ורק תגביר את הייאוש בקשר.

זהבה, מה גורם לך להיכנס לתפקיד האמא?" שאלתי אותה.

"כי הוא מתנהג כמו ילד, אז אין לי ברירה ואני חייבת להיות האמא", ענתה.

"בואי ננסה להבין את המבנה הנפשי שלכם ואת מבנה הקשר שנוצר בעקבותיו; שניכם נכנסתם לקשר מתוך תחושה מאוד עמוקה של חיסרון, וזוהי גם אמורה להיות נקודת החיבור המרכזית שלכם.

במבנה הנפשי של הגבר, תחושת החיסרון מתקיימת כשגבר נמצא לבד ומחפש את האבדה שלו.

ברגע שהוא מצא אותה, כל עוד היא שמחה בקשר ולא מערערת אותו בכל מיני דרכים מקוריות הוא כבר לא מרגיש את אותה תחושת חיסרון.

הוא כולל את אשתו בתוך הקשר הזוגי, הוא מרגיש שהיא חלק ממנו וככה גם מתמלאת נקודת החיסרון שלו".

"לא הבנתי, אצל זהבה זה לא ככה? לא מספיק לה שאנחנו פשוט ביחד?" שאל דובי.

"המבנה הנפשי שלה שונה. היא ממשיכה להרגיש את תחושת החיסרון בתוך הקשר, היא לא מרגישה שאתה כלול איתה בקשר, היא מרגישה נפרדות.

לכן זהבה צריכה באופן מחזורי, בכל מיני מינונים ועוצמות, את התוקף וההוכחות שאכן אתם ביחד.

בתקופה שאתה חיזרת אחריה והיית בתחושת חיסרון מאוד עמוקה ומאוד רצית את זהבה, אתה ידעת לספק לה את התוקף הזה, את ההתכוננות המדוייקת כלפיה.

זו הסיבה שהרבה פעמים היא מנסה לערער על הקשר, לאיים בגירושין או פרידה, כי היא מנסה להחזיר אותך לאותה נקודה שבה הרגשת את החיסרון, במעין משאלת לב שאולי גם תרגיש את החיסרון שלה ותוכל למלא אותו כמו שעשית בעבר".

"אבל איך זה קשור לזה שאנחנו מתמקמים כאם וילד?" שאל דובי.

"האכזבות של זהבה מחוסר היכולת שלך לספק לה את התוקף שהיא זקוקה לו, והאכזבות שלך ממנה מכך שהיא מערערת ומאיימת כל הזמן בפרידות – יצרו מערכת שלמה של חוסר אמון. חוסר אמון בעצמכם וחוסר אמון אחד בשני.

חוסר האמון הזה יצר היפוך תפקידים. כשאת זהבה הופכת להיות אמא של דובי, את בעצם כוללת אותו בתוכך. הוא עכשיו הילד שלך ואז את לא צריכה בכלל שהוא יוכיח לך שאתם יחד וככה בטוח שלא תתאכזבי ולא תרגישי את חוויית הבדידות הקשה הזו.

גם אתה דובי, כשאתה בתפקיד הילד, אתה לא צריך לספק כל פעם תוקף לקשר והדבר הזה פותר אותך מהתמודדות עם נקודה מאוד קשה שבה אתה מרגיש שאתה לא יכול לספק לזהבה את התוקף שהיא כל כך צריכה".

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

חנה דיין - טיפול זוגי ופרטני (לנשים) במשברי חיים | פסיכולוגיה יהודית תורת הנפש | קליניקה פרטית בשפלה | אפשרות גם בזום
054-4480705 | מייל: hanna.tipul@gmail.com | לכל המאמרים : www.hannad.co.il | (טיפול פרטני לגברים ינתן על ידי מטפל)

הרב אשר פרקש

אברהם זקן בא בימים, ואתה צעיר ובא מתי?!...

על מה היה המגיד ממזריטש מדקדק, ואיך הגיב הרבי הריי"צ כשהובא לפניו ספר 'היום יום' לראשונה? > מתי בפעם האחרונה נכנסת לתוך היום שלך, עמוק בפנים? > העבר שלנו מקסים, העתיד גם כן, וההווה – על הכתפיים שלנו

לחיים, לחיים ולברכה.

ביומן שכתב הרבי בצעירותו הוא מתאר מעשה שאירע בשנת תרצ"ב, כשנסע יחד עם חותנו, הרבי הריי"צ, לעיר לודמיר. בבית העלמין שבעיר טמונים צדיקים וגדולי ישראל רבים, ובהם האדמו"ר רבי שלמה מקרלין, אביו של הט"ז ועוד מגדולי ישראל.

הרבי הריי"צ אמר במהלך הביקור שם: כאשר אנחנו מתבוננים בחיים שלנו, רואים שהעבר שלנו היה יפה מאוד – הרי היו לנו צדיקים גדולים וגדולי ישראל אמיתיים. **גם העתיד בוודאי יהיה יפה מאוד, שהרי אנחנו מצפים לביאת המשיח, שאז יתקיים "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו".** אם כך, כל מה שנמסר בידינו הוא ההווה. עלינו לדאוג שההווה יהיה יפה ומתוקן, כי זה החלק שניתן לנו לתקן.

הרבי הריי"צ הוסיף שהדבר נכון גם בעבודה הפרטית של כל יהודי. העבר של יהודי בוודאי טוב, כי בוודאי עשה תשובה. גם אם נכשל לעיתים בתאווה או בעניינים אחרים, הוא בוודאי התחרט על כך לאחר מכן, וממילא עברו ונמחק ונותר נקי. גם לגבי העתיד יש לקוות לטוב, שהרי "לבלתי יידח ממנו נידח", ובוודאי הוא ישוב בתשובה. יוצא שעיקר העבודה מתמקד בהווה בלבד.

לפעמים, כשאדם מקיים מצווה, הוא לא מרגיש שביעות רצון, בגלל הטורח והמאמץ הכרוכים בה. **אבל לאחר שהוא מסיים את המצווה, הוא תמיד שמח ומתמלא סיפוק ותענוג ממעשיו.** שוב, אם כן, כל העבודה שנמסרה בידינו היא ההווה – לדאוג שכל רגע ורגע יהיה כמו שצריך להיות.

הנקודה הזו מתקשרת לפרשת השבוע, פרשת חיי שרה, שבה נאמר: "ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל". הפסוק הזה מבטא את גדולתו של אברהם אבינו, והוא מופיע כהקדמה לחתונה הגדולה המתוארת בפרשה – חתונתם של יצחק ורבקה. כפי שמוסבר בחסידות, במאמרי אדמו"ר הזקן ועוד, זוהי חתונה כללית ונעלית במיוחד, ולכן התורה מקדימה ומספרת על מעלתו של אברהם: "ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל".

מה מבקשת התורה ללמד אותנו באמירה הזו? בוודאי אין הכוונה רק לספר שאברהם הזקין. רש"י אמנם מפרש שמשעה שהזקין אברהם הוא התחיל לחשוב על מציאת שידוך לבנו יצחק, לאחר פטירת שרה והעקדה. לכן נאמר "וה' ברך את אברהם בכל", כאשר המילה "בכל" רומזת, כפי שמביא רש"י, לגימטרייה של "בן" – שהיה לו בן והיה עליו להשיאו. אבל ברוחניות הדברים הפסוק מבטא עניינים עמוקים הרבה יותר בנוגע לאברהם אבינו.

בחסידות מוסבר שהמילים "ואברהם זקן" קשורות למאמר חז"ל: "זקן – זה שקנה חכמה". לא מדובר רק בזקנה גשמית, אלא בהגעה לתכלית מדרגת החכמה. באמצעות עבודתו בתורה ובהשגת האלוקות הגיע אברהם אבינו לדרגות הנעלות ביותר של חכמה.

אדמו"ר הזקן מסביר שכבר בשמו "אברם" מרומז עניין

החכמה: "אב־רם". עניין ה"אב" קשור לחכמה, כפי שנאמר בתניא שחכמה ובינה הן בבחינת אב ואם, המולידים תולדות. **"אב" עניינו חכמה, ו"אב רם" הוא חכמה רמה ועמוקה, 'חכמה סתימאה', כלשון הפיוט "שכל הנעלם מכל רעיון".** כלומר, אברהם אבינו הגיע לדרגות הנעלות ביותר של חכמה, וזהו עניין "ואברהם זקן".

יתרה מזו, בחסידות מובא פירוש עמוק עוד יותר למושג "ואברהם זקן": הזקנה רומזת לבחינת "עתיק יומין", שהיא מדרגה עליונה באלוקות המכונה זקנה. נמצא ש"זקן" מבטא את מדרגתו הנעלית של אברהם בהשגת האלוקות, בידיעה ובחכמה.

לאחר מכן נאמר בפסוק "בא בימים". מהי משמעותו של הביטוי הזה? בזוהר מובא הפירוש "בא בימים – באינון יומין עילאין". כלומר, אברהם אבינו כביכול 'נכנס' בתוך אותם ימים עליונים. ההסבר הוא שאצל אברהם כל יום היה מנוצל במלואו, כלשון הזוהר: "כל יומא ויומא עביד עבידתיה". **בכל יום קיים אברהם מצוות, ועל ידי כך תיקן את ה'לבושים' הנחוצים לנשמה כדי שתוכל בבוא העת לחזות בנועם ה' וליהנות מזיו השכינה בגן עדן.**

כדי להבין את משמעות ה'לבושים' הללו, מביא אדמו"ר הזקן בתורה אור לפרשתנו משל מהעולם הגשמי: כאשר אדם רוצה להתבונן באור חזק ביותר, כמו אור השמש, הוא אינו יכול להביט בו ישירות. אור השמש חזק כל כך, עד שהמבט הישיר בו עלול לפגוע בראייה. כדי שיוכל להתבונן בשמש וליהנות מאורה, עליו להשתמש בזכוכית כהה, שדרכה ניתן להביט באור.

כך גם בנוגע לנשמה. בירידתה למטה נעשתה הנשמה נברא. כפי שאנו אומרים בכל יום בתפילה: "נשמה שנתת בי טהורה היא" – זהו שורש הנשמה, **אבל לאחר מכן "אתה בראתה, אתה יצרתה, אתה נפחתה", והיא יורדת ומתלבשת בעולם הגשמי, עד שהיא מתלבשת בגוף.**

כאשר הנשמה, בהיותה נברא, רוצה להשיג אלוקות ולהתענג על ה', היא נתקלת בקושי: האלוקות היא למעלה מכל גבול ומידה, אין־סופית. אם באור השמש האדם לא יכול להתבונן ישירות, קל וחומר שהוא לא יכול להשיג ישירות את זיו השכינה, שהוא בלתי מוגבל ואין־סופי. כיצד תוכל הנשמה ליהנות מזיו השכינה ולהשיג אלוקות, אפילו בהיותה בגן עדן, כאשר גם שם היא נשארת בגדר נברא? ! לשם כך דרושים אותם לבושים, והם נוצרים ממעשה המצוות. **המצוות שאדם מקיים בעולם הזה יוצרות את הלבושים שבאמצעותם הנשמה יכולה ליהנות מזיו השכינה ולהשיג אלוקות.**

זהו, אם כן, ההסבר בשני חלקי הפסוק: "ואברהם זקן" מבטא את התורה והחכמה של אברהם אבינו, כלשון המדרש: "אברהם זקן ויושב בישיבה", "זה שקנה חכמה". ואילו "בא בימים" מבטא את קיום המצוות. אברהם 'נכנס בימים העליונים' משום ש"כל יומא ויומא עביד עבידתיה" – בכל יום ניצל את זמנו לעבודת הבורא ותיקן את הלבושים באמצעות המצוות. כך זוכה הנשמה ליהנות מזיו השכינה, להגיע להשגה ולהתקשרות באלוקות, באמצעות התורה והמצוות שקיימו כאן למטה.

בקשר לעניין זה מובאת תורתו של הבעל שם טוב בתחילת הספר 'כתר שם טוב': "לא יניח שום יום מעשיית מצווה". **אדם צריך לדאוג לקיים מצווה בכל יום ויום. אין להסתפק בכך שקיים שתיים או שלוש מצוות ביום אחד, אלא יש להשתדל שתהיה מצווה בכל יום.** זהו גם עניינו של אברהם אבינו, "זקן בא בימים", שבכל יום ויום עסק בקיום המצוות.

מכאן אנחנו מבינים עד כמה הדבר נוגע לעבודה שלנו. למרות שתורת החסידות עוסקת בעניינים של אין־סוף, בלי גבול ולמעלה מכל הגבלה, נדרש שכל העניינים הללו יבואו לידי ביטוי דווקא בהתלבשות ובהגבלה, בגדרי הזמן והמקום. וכפי שהרבי מביא בספר 'היום יום' (ז' תמוז), אף על פי שבתורת החסידות "נעוץ תחילתן בסופן וסופן בתחילתן", בבחינת 'עיגולים', כלומר שהחסידות היא בבחינת בלי גבול, בכל זאת יש חשיבות עצומה לענייני הסדר, הזמן ויוקר הזמן. **הבעל שם טוב היה מסודר, המגיד ממזריטש הקפיד על סדר, ואדמו"ר הזקן חינך והדריך את החסידים להיות מסודרים, כך שלכל עניין יהיה הזמן המיועד לו.**

זכיתי להשתתף בהתוועדות של הרבי בשבת פרשת חיי שרה תשמ"ח, ובאותה הזדמנות אמר הרבי שיחה ארוכה ומעמיקה על הפסוק שלנו – "ואברהם זקן בא בימים".

כפי שנהג הרבי בהתוועדויות השבת, הוא עסק בפירוש רש"י, דייק בלשונו, הקשה קושיות והסביר את פשוטו של מקרא, ומתוך כך הפיק הוראה בעבודת השם. באותה שבת הוא הביא את שאלת המפרשים: לכאורה, המילים "בא בימים" מיותרות; **הרי "בא בימים" פירושו שאברהם הגיע לימי זקנותו. אם כן, מה מוסיפות המילים הללו על המילה "זקן"?**

הרבי אמר אז הסבר נפלא ומתוק מדבש: **כן חמש למקרא מבין לבדו את משמעות המילים. כפשוטו של מקרא, מה פירוש "בא בימים"? הוא נכנס אל תוך הימים.** כלומר, רואים במוחש שאדם יכול לחיות שבעים או שמונים שנה, אבל אם נשאל אותו כמה ימים מתוך כל השנים הללו הוא באמת חי, כמה ימים הוא חווה בחיות ובפנימיות – ייתכן שמדובר בימים ספורים בלבד.

זה הפירוש של "בא בימים": להיכנס ממש אל תוך היום. אין הכוונה שהיום רק חלף ועבר. פעמים רבות אדם מסיים יום, וכששואלים אותו: "מה עשית היום?" הוא עונה שלא עשה דבר. "מה אתה זוכר מהיום?" וגם על כך אין לו תשובה. למה? בגלל שהוא לא באמת השקיע את עצמו בתוך היום. היום חלף, עבר ופרח, אבל הוא לא פעל בו דבר, בגלל שהוא לא 'חי' אותו בפנימיות.

לעומת זאת, יש ימים שאדם חי אותם באמת, נכנס לתוכם וממצה אותם, ולכן הוא זוכר אותם היטב. **אפילו ילד קטן מבין זאת: כאשר עובר עליו יום מוצלח, שבו פעל טוב, למד טוב והרגיש טוב, יום שהוא חי אותו בפנימיות – הוא זוכר אותו**, ולעיתים זוכר אותו לאורך ימים ושנים.

זה השבח הגדול שהתורה מספרת על אברהם אבינו: "ואברהם זקן בא בימים". כאשר הגיע לזקנותו, לא רק שהשנים חלפו ועברו, אלא שכל יום ויום מתוך שנותיו היה יום שלם. הוא נכנס לתוך כל יום, חי אותו ופעל בו בחיות פנימית.

אני זוכר שהרבי דיבר אז בתוקף רב ובהתעוררות עצומה והדגיש: "מעשה אבות סימן לבנים". התורה אינה מספרת סיפורים סתם כדי לשבח את אברהם אבינו, אלא כדי להורות לכל יהודי, שהוא בנו של אברהם אבינו, כיצד עליו לנהוג. **בכל יום ויום עליו לעשות את עבודתו, ולא לתת לימים לחלוף סתם כך. עליו להיכנס לתוך היום, לנצל אותו במלואו, לתכליתו ולשלמותו, ולקיים את ההוראה "שלא יניח יום מעשיית מצווה".** כך יהיה כל יום יום חי, מלא ופנימי.

בהמשך לכך, ימים ספורים לאחר אותה התוועדות, נערכה התוועדות חסידים גדולה בבית המדרש של הרבי בה נשא דברים, בין השאר, מזכירו הבכיר ואיש סודו, הרב חיים מרדכי חודקוב ע"ה, שהיה אישיות מיוחדת במינה. בין הדברים סיפר סיפור מעניין הקשור לספר 'היום יום'.

בשנת תש"ג יצא הספר לאור לראשונה, לאחר שהרבי הריי"צ ביקש מחתנו, הרבי זי"ע, לערוך אותו. הרבי התבקש ללקט פתגמים, מנהגים, הוראות, הדרכות וביאורים מתורת החסידות, כך שלכל יום ויום יהיה פתגם מיוחד משלו.

כאשר הושלמה הדפסת הספר, נכנס הרב חודקוב יחד עם הרבי – שהיה נקרא אז 'הרמ"ש' – אל הרבי הריי"צ, כדי להגיש לו את העותק הראשון. כאשר הניחו את הספר על השולחן, שמח הרבי הריי"צ שמחה עצומה. הוא נטל את הספר בידיו, עיין בו מתחילתו ועד סופו, ופניו קרנו במאור פנים מיוחד.

באותן שנים היה קשה מאוד לרבי הריי"צ לדבר עקב שיתוק שתקף אותו, ודיבורו היה קצר ותמציתי ביותר, אבל כל מילה הייתה שקולה ועמוקה. **לאחר שעיין בספר כולו, קרא בשמחה גדולה, בחיוך ובהטעמה מיוחדת: "ה־י־ו־ם י־ו־ם! היום הוא יום!".** כלומר, הלימוד בספר 'היום יום' פועל שאצל יהודי כל יום יהיה יום אמיתי, יום שיש בו תוכן פנימי של תורה ועבודה, המיוחד ומקושר לאותו יום.

לחיים, לחיים ולברכה! זו ההוראה והלימוד מפרשת השבוע, "ואברהם זקן בא בימים": עלינו לדעת שתכלית ירידת הנשמה למטה ועבודת השם של יהודי היא להיות "בא בימים". להיכנס לתוכם ולמלא אותם בתורה ובמצוות. לנצל את הזמן ולהפוך אותו לזמן קדוש, ובכך לעשות להשם יתברך דירה בתחתונים.

הרב יהושע שפירא

נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי

יש לך שאלה בעבודת ה'?
סמס ל- 054-4530951

מה יקרה עם עם ישראל אחרי הבחירות?

חז"ל דרשו על הפסוק "דומה דודי לצבי או לעופר האיילים" שהגאולה נגלית ונכסית, כמו צבי שרץ בהרים, וכשהוא מגיע לקפלי קרקע הוא מסתתר מן העין. אך גם אז, אין הכוונה שהוא מת או עבר למקום אחר, אלא שבינתיים הוא ממשיך אל יעדו באופן שאינו נראה לעין. והטעם הוא שבזמנים שהגואל נכסה, ההתמסרות שלנו להיאבק מעמיקה ביותר. ולכן, בשעה שנראית לעין כסכנה, דווקא אז אנו זוכים להעמקה פנימית. אלא שהתפקיד שלנו הוא להתפלל ולהשתדל שהכול יהיה גם נגלה ונראה בפועל ממש.

איך אתרכז בתפילה, כשאני כל הזמן עסוקה בחומריות ובמראה החיצוני?

ברוכה הבאה לעבודת ה'. עובדי ה' מתמודדים תדיר עם שאלות דומות, ומי שלא, כנראה אינו מתעניין בשאלה עד כמה הוא נוכח בתפילה, אלא רק בסימון 'וי'. אף צדיקים עליונים נמצאים תדיר במתח שבין המשיכה החיצונית של הגוף ועניניו לבין הנשמה שמשתוקקת אל ה'. על זה הציבור היום שואג לה' יתברך "ולעורר ליבי לאהבתך". אילו היה הלב של כולם ער לאהבת ה', המילים הללו לא היו נוגעות בנו כל כך. יחד עם זאת, ככל שאנחנו משקיעים יותר בהכנה, בלימוד ובהתקשרות לעובדי ה' גדולים, שהקרבה אליהם ממלאת גם אותנו אור, כך אנו זוכים להידבק יותר ויותר, ולבקש התעוררות של הלב למדרגה עליונה עוד יותר.

כל ערב אני מחליט ללמוד, ונרדם על הספה. מה ה' רוצה ממני?

ההתמודדות עם עייפות בשעות מאוחרות, בעיסוק שמוטל עלינו כחובה ואינו מושך אותנו באופן טבעי, היא אכן קשה. עצם זה שלמרות כישלונות רבים אתה ממשיך לנסות, ולמרות הביזיונות בעיני עצמך אתה ממשיך להיאבק, זו מעלה גדולה. יחד עם זאת, אין זה פוטר אותנו מלמצוא דרכים להצליח, ונראה שדרך מרכזית תלויה במאמר חז"ל: "אין אדם לומד תורה אלא ממקום שליבו חפץ", וזה כולל היבטים שונים כגון: התנאים [אולי על כיסא במקום ספה], הרב, התוכן והנושאים.

ברוך ה', היום יש שפע עצום של אפשרויות ללמוד, אך אצל רבים לא די במשמעת, וצריך גם התעניינות טבעית. לפעמים יש צורך בחיפוש סבלני של כמה וכמה אפשרויות, עד שזוכים להגיע למפתח של כל אחד מאיתנו.

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות
קרוב אליך
ת.ד. 52589 רמת גן > העלון טעון גניזה • karovel.co.il
לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

ב"ה

חדש

התחלת ללמוד
תניא ונתקעת?
זה הספר שלך!

ללמוד את התניא לעומק בלי ללכת לאיבוד, בעזרת ביאור מדויק.

מושגי הקבלה והחסידות מתורגמים לשפה ברורה ונגישה. כתיבה תמציתית. פתיחות, סיכומים וכותרות. כרך אחד על כל ג"ן פרקי ליקוטי אמרים. בעריכת הרב דב ליברמן.

להשיג לראשונה ביריד החסידות

מעיינותיך
בית הוצאה לאור לספרות חסידית